

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izjave vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četrta leta 150 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor ne bi sam po nje, plača na leto samo 5 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za vsotete se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 24 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 16 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka petivrstica 24 vin., Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torika opoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Mirovno pismo sv. Očeta vladarjem.

Sv. Oče Benedikt XV. je poslal vladarjem vojskujočih se in nepristranskih držav mirovno pismo, v katerem jih z nekako očetovsko prijaznostjo vabi, naj nehajo z vojsko in naj začnejo misliti na mir. Papeževo mirovno pismo se glasi:

Vladarjem vojskujočih se držav!

Od začetka našega vladanja, v sredi grozot te strašne vojske, ki se je razvnela nad Evropo, smo se zavzeli za tri reči: da varujemo popolno nepristranost napram vsem vojskujočim, kakor stori to tisti, ki je oče vseh in ki ljubi vse svoje otroke z enako naklonjenostjo; da neprestano stremimo za tem, storiti vsem kolikor mogoče veliko dobrega, pri tem ne ozirajoč se na osebo, brez razločka narodnosti in vere, kakor nam to predpisuje splošni zakon ljubezni do bližnjega in kakor nam to predpisuje od Kristusa izročeno najvišje duhovno dostojanstvo; da končno ničesar ne opustimo — kar na enak način zahteva naše mirovno poslanstvo — kolikor je v naši moči in prispevati k temu, da pospešimo konec te stiske ter napravimo poskus, ljudstva in njih vladarje pridobiti za zmernost, ki bi vodila do mirne presoje miru, do pravičnega in stalnega miru.

Vsak, kdor je tekom treh, ravnokar preteklih, bolipolnih let sledil našemu delu, je lahko spoznal, da smo vedno ostali zvesti svojemu načelu, biti popolnoma nepristranski in da smo neprestano opominjali vojskujoče se narode in vlade, naj postanejo zopet bratje, čeravno ni vse objavljeno, kar smo storili, da dosežemo ta plemenit cilj. Proti koncu prvega vojnega leta smo poslali prepirajočim se narodom najživahnejše opomine in smo še vrhu tega pokazali pot, po kateri bi se moralo iti, da se pride k sporazumljenju in za vse častnemu miru. Žal, da se ni slišalo našega klica in vojska se je tekom dveh let

z vso strahoto in srditostjo nadaljevala. Postala je še celo groznejša in se je razširila na suho in na morje, da, celo v zračne višine. Razrušenje in smrt je udirala v nezavarovane vasi, čez nedolžno prebivalstvo. Nihče si sedaj ne more predstavljati, za koliko bi se trpljenje vseh še pomnožilo, če bi se še nadaljni meseci, ali kar bi bilo še hujše, nadaljna leta pridružila dosedanjim krvavim trem letom.

Evropa drvi v prepad.

Ali naj postane omikani svet popolno polje smrti? Ali hoče proslavljena in cvetoča Evropa, kakor da bi bila obsedena od splošne blaznosti, drveti proti prepadu in svojemu lastnemu uničenju ponuditi roko? Mi, ki ne zasledujemo nobenega posebnega političnega namena in nobenih kakor si koli bodi sebičnih stremljenj kake vojskujoče se stranke, marveč nas sili kot skupnega očeta vseh vernikov, čut dolžnosti, da na milo prošnjo naših otrok, ki nas prosijo za naše posredovanje in za našo besedo v prilog miru, povzdignemo v tem tako težkem času vnovič klic po miru ter vnovič nujno svarimo tiste, kojim je izročena usoda narodov.

Papeževi mirovni predlogi.

Da bi se še pa nadalje ne omejevali na splošne izraze, kakor so nam te dosedaj svetovale okolščine, hočemo sedaj priti s predlogi, ki so v večji meri jasni in izvedljivi in ki pozivljejo vlade vojskujočih se držav, da se glede sledečih točk, ki bi naj tvorile potrebno podlago za pravičen in trajen mir, sporazumejo, pri čemur jim ostane prepuščeno, da si določijo in izpopolnijo posamezne točke. Pred vsem naj zavlada temeljna misel, da stopi na mesto sile orožja — moč pravice. Iz te pa sledi pošten sporazum v svrhu istočasnega in vzajemnega znižanja oboroženj po gotovih pravilih in pod gotovimi jamstvi do take mere, ki je potrebna in zadostna za vsako državo za vzdrževanje javnega reda. Nato bi se naj na mesto vojnih sil uvedla razsodišča s svojimi mir ustvarjajočimi učinki in sicer po dogovorjenih pravilih, ki bi naj državi, katera se bi ali

ne hotela podvreči mednarodnemu razsodišču, ali ga ne hotela sprejeti, pretila z kazni. Ako bi bila na ta način upostavljena in zasigurana nadvlada pravice, bi se naj odstranila tista ovira, ki je napoti prometu med narodi in sicer na ta način, da bi se na enak način z določenimi pravili zasigurala prava prostost in skupnost morja. To bi na eni strani izključevalo vzroke za spore, na drugi strani bi pa ustvarilo nove vire blagostanja in napredka.

Odškodnine in vojni izdatki.

Kar se tiče povrnitve škod in vojnih stroškov, ni nobenega drugega sredstva za rešitev tega vprašanja, nego da izrečemo splošno temeljno načelo popolne in medsebojne odpovedi, ki bi bila med drugimi tudi opravičena vsled neskončnih dobrot, nastalih iz razoroženja. To tem bolj, ker bi bilo nadaljevanje takega krvoprelitja edino in samo iz gospodarskih ozirov nerazumljivo.

Povrnitev zasedenega ozemlja

Ako bi bilo na drugi strani še kakih posebnih vzrokov za gotove slučaje, bi se naj pošteno in pravično razmotrivali. Toda ta mirna sporazumljenja s svojimi neskončnimi dobrinami bi pa bila nemogoča, ne da bi poprej medsebojno vse države vrnila zasedena ozemlja. Glede Nemčije: Nemčija bi morala popolnoma izprazniti Belgijo, kateri bi se morala zjamčiti njena popolna politična, vojaška in gospodarska neodvisnost napram katerikolisibodi državi; istotako bi morala Nemčija izprazniti zasedeno francosko ozemlje, slično bi se pa tudi morale vrniti Nemčiji vse njene izvenevropske kolonije ali naselbine.

Sporna vprašanja med Italijo in Avstrijo.

Kar se tiče spornih vprašanj glede ozemlja n. pr. med Italijo in Avstrijo, med Nemčijo in Francijo, je pač upati, da bi bile prepirajoče se stranke vsled neizmernih dobrot, katere bi prineslo splošno razoroženje in katero bi zjamčilo

LISTEK.

Vojni spomini

(Januš Golec.)

(Dalje.)

Pri tem povelju so se naša že v komaj okušenem veselju oglašena lica nagrbnila v vojne gube trpljenja in bridkosti. Po tej zapovedi ni nobeden več govoril z jezikom, šepetali smo si o biču usode s pogledi in pretrganimi vzdihli. Desnice so zgrabile na ložično noč mesto za oljko blagoslova za orožje maščevanja, klica po krvi in smrti. Iz sto in sto ust se je izvil vsklik:

„Prokleti Rus! Vsaj to noč bi nas naj pustil v miru!“

Mesto svetonočnih lučic in milega, polnočnega zvona je bliskalo po mestnih ulicah iz pušk in ropotaje drdralo iz strojníc. Krogle so svigale in sikale kot strupene kače. Krik napadalcev in braniteljev je zakopal mir in čar sv. božične noči. Temna je bila ta noč, da se ni videlo za ped daleč. Povsod nam je puhtel pod nos vzdih smodnika. Grozno vpitje iz moških grl je moralo presuniti in drniti največjega junaka. Prva božična noč na bojnem polju je bila za naš polk nekaj nepopisno krutega in neusmiljenega. Izginil je iz naše srede komaj vsaj v upu za eno sv. noč objeti angel miru in zamahnila je po nas — smrt z gromom in krikom. Veliko, preveč moško vojaškega cvetja je zmrznilo ono noč v mrazu smrti!

Regiment se je lotil protinapada v neprodirni temi z dvema bataljonoma. Sovražnik se je sicer umaknil, a od dveh bataljonov je ostalo malo — malo! Tako presunljivo žalostne božične noči do tedaj nisem in je tudi ne bom doživel. Plakala pa bode ravno na marsikatero božično noč marsikatera slovenska mati pri spominu, da je bil sv. noč vojnega leta 1914 — smrtno ugrabila ljubljenega otroka.

Odslej smo se umikali vsak dan, neprestano zapleteni v srdite boje, ki so nam izmzgavali in požirali zadnje moči. Rusi so pritiskali za nami z za nas nezmagljivo močjo in silo. Pobegnili smo pred silovitim sovražnikom nazaj v bližino Bardiowa, odkoder smo bili začeli naše prvo, zmagovito prodiranje, ki se je pa končalo zopet z usodepolnim umikom. Naš polk je štel tedaj le še 90 za boj sposobnih mož. Poslali so nas na ogrsko-gališko mejo v vas Zdynio, da si opomremo od prestanih naporov in nadomestimo izgube s svežimi močmi iz domovine. V selu Zdynia se je nastanil naš štab zopet v župnišču. Gospod pleban je bil nekje kot političen osumljenec spravljn na Štajerskem. V župnišču smo našli le še njegovo blago družino.

Tukaj smo obhajali zaton starega leta 1914 in vzhod vojnosrečnega leta 1915. Leto 1914 nam je podalo v slovo koščeno mrzlo-smrtno roko. Bilo je prvo leto te svetovne morije, na katero bode priklepalo vsakega, kateri ga je preživel, nešteto, po večini samih res žalostnih spominov. Saj nam je ravno to leto pogoltnilo vsled vojne neizkušnosti cvet vojaštva, s katerim bi se lahko upali osvojiti danes ves svet. Gališka zemlja nam krije junake, ki so kopneli z dušo in telom po — zmagi, a je niso okusili na tem

svetu. Vendar iz grobov tisočernih sinov slavne Avstrije nam je pognala lavorika vojne izkušnje, ki se je razrasla danes v mogočno drevo, katera krilati zmagovito po širnih planjavah tedaj še nepremagljivega Goljata — Rusije.

Vojno šolo smo sicer plačali z obilno krvjo naših krepko-svežih fantov in mož. Zahvaljen glavlar vojskinih trum, da se ni ta junaška kri vsesala v zemljo bojnih poljan brez zmage in lavorik. Mi smo se učili iz knjig in prebiralí črke, pisane z lastno krvjo; a ravno za ta krvavi nauk, ki nam je priboril zmago, nas zavida in nas bo še v tisočletja ves svet! Res, trpeli smo v prvem vojnem letu več nego je smrt v črni zemlji. Zavidal sem tedaj vsakega tovariša, ki je padel, je bil vsaj rešen muk in gorja. Danes Vam pa povem: Ni ga za vojaka lepšega občutka, nego je rajska zavest — zmaga! Zmaga vojnega leta 1915 je še pri življenju ostalemu vojaštvu najlepša kolajna za vse prestalo zlo. Taisti, ki služil kot vojak na fronti od početka do danes, bo čutil v srečo do smrti grozen prepad, ki zeva med zavestjo — — poraz — — zmaga!

X.

Boji v Karpatih.

V vasi Zdynije smo se poslovili od najbolj krvavega vojnega leta, kar jih beleži zgodovina, od za nas tolikanj pogubo in smrtonosnega leta 1914. Podalo nam je v pozdrav svojo svežo roko zmagonosno leto 1915. Vendar prvi pozdravi tega leta so bili ledeno mrzli. Snežilo ie neprestano noč in dan. Snega je padlo do pasa na debelo. Nas še tedaj ni veliko strašila ostra zimska sapa: saj smo bili nastanjeni

trajen mir, pri volji, presojevati to vprašanje iz stališča spravljalivosti, pri čemur bi se naj po možnosti pravice upoštevala stremljenja narodov in bi se naj pri tej priložnosti podredili posebni interesu splošni blaginji, veliki človeški skupnosti. Isti duh pravičnosti bi naj preveval preskuševanje drugih vprašanj in vprašanj glede ozemlja, osobito tista vprašanja, ki se tičejo Armenije, balkanskih držav ter ozemelj, ki so spadala nekdanjemu poljskemu kraljestvu, kateremu morajo njegova plemenita zgodovinska izročila in njegova v tej vojski prestana trpljenja po pravici pridobiti sočustvovanje vseh narodov.

To so glavne temeljne podlage, na katere bi se, kakor mislimo, morala opirati bodoča nova preureditev narodov. Te temeljne podlage so take, da bi onemogočile zopetno vrnitev sličnih sporov in bi naj bile predpriprava za bodočo rešitev tako važnih gospodarskih vprašanj in za blagostanje vseh vojskujočih se držav.

Ko izročamo to foto Vam, ki vodite v tej žalostni uri usodo vojskujočih se narodov in ljudstev, smo vsled tega navdahnjeni z osrečujočim zaupanjem, ko vidimo, da je sprejeta, z zaupanjem, da doživimo, ko bo končana ta grozna borba, ki se jo sme vedno bolj smatrati za nepotrebno moritev. Celi svet pač prizna, da je čast orožja neoskrunjena na eni kakor na drugi strani. Uslišite torej našo prošnjo, sprejmite očetovski poziv, katerega smo Vam izročili v imenu božjega odrešenika in kneza miru. Premišljajte o Vaši tako veliki odgovornosti pred Bogom in pred ljudmi. Od Vaših sklepov je odvisen mir in veselje neštevilnih obitelj, življenje na tisoče mladih ljudi, skratka, sreča narodov, kojim podeliti to dobroto je Vaša brezpogojna dolžnost. Naj Vas s sklepi navdahne Gospod, kakor je po njegovi najsvetejši volji, naj podarijo nebesa, da si ne le zaslužite odobravanja Vaših sodobnikov, marveč si še tudi v bodočih rodovih zasigurate lepo ime ustanovitelja miru. Kar se dostaje nas, ki smo v molitvi in v pokori tesno združeni z vsemi verniki, kateri vzdihujejo po miru, prosimo za Vas od sv. Duha za razsvetljenje in svet.

Vatikan, dne 1. avgusta 1917.

Benedikt P. P. XV.

C. kr. avstrijski brzojavni poročevalni urad na ... da besedilo papeževga pisma ni izbranijo kolli besedilo papeževga mirovnega pisma moviče. To je priobčilo. Vzrok, zakaj se ni objana, obstoječa esedila, še sedaj ni znan; gotovo pa si je v preteklik med tem in izvornim pismom.

no bivališče v * * *
kjer je zasledil * * *

ce. V zahvali vseh narodov odklanjajo papezadavili to pero je danes težko reči, ali bo padela usoda. Če predlogom kak uspeh ali ne. z uspehom osle bi imel, narodi bodo mu kljub drvarnico, soza njegove besede. Izredno nas vera dva sedaj da je naš mladi, vrli cesar sprejel da se posre ni pozdrav z resničnim veseljem. Pahurjeva drnik, ki mu je izročil pismo sv. Očeta, leti, da bi vsake besede mladega vladarja zveni ce, da se

Smrtstrehu, pri gorkih, ogromno velikih, gategu ko. Višje poveljstvo nas je pustilo v miru, dr. Jozščijemo, do dobra pogrejem do kosti pre-

te predi polk je posedal komaj 90 za boj sposobnih vu. tem pergiščem, s temi zadnjimi ostanki še nacer neprizanesljivi predstojniki niso vedeli, kaj početi. Uživali smo radi tega mir in odpočitek celih 20 dni, dokler ni zadela naših zevajočih vrzel nov maršbataljon iz domovine.

V onih 20 dneh odihla v gostoljubnem župnišču smo obilno spali, dobro jedli in si kratili kilometre dolgega časa z vsemi v zimi mogočimi zabavami. Smo se sankali in kepali kot šolski fantalini. Jasna kača! To preklicano otročje obmetavanje s snegom bi bilo skoro končalo za me s priporom med samotnimi štirimi stenami.

Skupno z nami pod isto streho je stanoval v vojni nepotrebna pijavka brigadir, rudečehlači, generalmajor Hausstein po imenu in pismu. Gospod preklasto dolge rasti, starikavo mrklega pogleda in še bolj starostno sitno zadrezastega srea. Bog mu ne zameri njegovih sitnosti za večno, ker je že nekaj mesecev pod grudo! Prav odkrito povedano: tega kot fižolovka tanko zraslega generala ni maral prav nikdo. Bil je bolj na ozko zaplankanega duha, pa siten še bolj kot dolg ter širok. Jaz sem telebil kmalu po najunem medsebojnem spoznanju v prepad njegove generalske nemilosti.

S stotnikom Franciom sva se vedno med seboj nacukavala, ruvala, pretepala in suvala. Nesreča in neprevidnost ste hoteli, da sva se, pozabivši na generala, zgrabila za šalo ravno pred vrati njegove

izraz volje, storiti vse za svoje narode in jim podariti mir in pravico.

Italijani so na papeževu mirovno ponudbo odgovorili po svoje. Začeli so novo morijo ob južni fronti, da nam ugrabijo naše drage nam slovenske kraje. Ko sv. Oče kliče na mir in spravo, se Lahi vzdignejo kot roparji in pobijalci. Ali ni to blaznost? Da bi vsaj ostali svet bil treznejši kot so Italijani in da bi vsaj vsi vladarji sledili človekoljubnemu zgledu našega cesarja Karla!

Ednajsta bitka ob Soči.

Lah je ob Soči pričel z ednajsto ofenzivo. Isti čas, ko je sv. Oče Benedikt XV. poslal vladarjem svojo mirovno pismo, ko jim je zaklical: »Nehajte s krvoprelitjem!«, je gromelo v našem Primorju več tisoč laških topov in je bruhalo na 60 km dolgi črti silen ogenj na naše postojanke od Mrzlega Vrha (severozahodno od Tolmina) do morja. Ko je Kadorna bil prepričan, da so avstrijske postojanke že popolnoma razstreljene, je v soboto, dne 18. avgusta zjutraj zapovedal splošen infanterijski naval. Italijanska pehota je napadala prvi dan z največjo srditostjo skoro na vseh odsekih naše primorske fronte: pri Tolminu, severovzhodno od Kanala, med Desklami in Sv. Gabrielom, južno od Gorice in na Kraški planoti. Naši so bili na laške napade vrlo pripravljeni in so iz dobrih kritij vse sovražne navale zavrnili. V ognju naših topov, min, strojnih in navadnih pušk je padlo že prvi dan več tisoč Italijanov.

Drugi dan, t. j. v nedeljo, dne 19. avgusta so bili sovražni napadi še silnejši. Na severnem odseku so Lahi ta dan razširili svoje navale tudi na Krn (vzhodno od Kobarida). Na Mrzlem Vrhu je sovražnik dopoldne sicer vdrl v naše jarke, a je bil kmalu zopet vržen nazaj. Tolminsko mostišče je v nepopisno hudem artilerijskem ognju. Odbili smo več napadov italijanske infanterije severno od Kanala, pri Britofu in na postojanke na črti od Vodice do gore Sv. Gabrielja. Istotako so bili pod velikimi izgubami odbiti vsi sovražni sunki južnovzhodno od Gorice. Z največjo silo je v nedeljo, dne 19. t. m. napadal Lah na črti med Vipavsko dolino in Kostanjevico (na Krasu). Sovražna infanterija je imela povelje, da mora na tem prostoru na vsak način in za vsako ceno predreti našo črto. A napadajoče množice so se razpršile v naši dobropripravljeni obrambi. Sovražne izgube so na tej črti izvanredno krvave. Vjeli smo samo ta dan nad 3000 Lahov. Dasiravno je naskakovalo našo fronto celih 33 laških brigad, vendar sovražnik tudi na Krasu ni mogel prodreti ne za ped naprej proti Trstu.

Laško časopisje napoveduje, da bo Kadorna s svojo armado v ednajsti ofenzivi gotovo prodrl v Trst. Na pomoč so Lahi dobili težko angleško in francosko artilerijo, na posebnih splavih imajo ob morju pripravljenih več sto težkih ladijskih topov, da bodo tako od zahoda in jugozahoda me-

sobe. Pri tem razposajenim ravsu me je porinil moj tovariš malo preveč nebratsko, preveč na dolgo, da sem priletel z vso silo v generalova vrata. No, zahaj je tudi odjenjal pri tem pritisku z celim telesom in jaz sem se znašel pred samim generalom: a ne na nogah ali stolcu, ampak na hrbtu s po tleh zloženimi udi svojega rojstva. Sem se pobral bliskoma, da jo urežem na prosto; pa držala me je generalška roka in veleva mi je generalski glas:

„Stoj, predrzneš!“

Sem se izpovedal do pičice pe resnici gospodu, ki mi ni nič kaj prav verjel. Vsi svetei božji in moja pomilovanja vredna kolena! Več kot jedno uro je me gospod žehal ter pral z ukori in dobrimi nauki za v prihodnost pametnejšega vedenja. Seveda, da sem držal pri tej generalski pridigi roke, roge in celo telo v onih legah, ki jim pravijo vojaki: Habt acht! Nad jedno uro sem se ravnal kot sveča, da me je klofotal general z jezikom bolj skeleče nego so nekdanji Judje Kristusa. Francel se mi je posmihal pri-tajeno pred vrati; jaz sem pa trpet peklerske muke na duši in na telesu.

Od tedaj sem se ogibal gospoda generala že pri prvem voglu, da se ne bi srečala šele kje pri četrtem. Toda ves moj skrben beg in ogib nista pomagala. Sešla sva se zopet nekega popoldne v precejšnji daljavi. Kepali smo se vsi s snegom od gospoda obersta do moje razposajenosti. Tokrat sem imel pa kar štiri nasprotnike, ki so lučali v mene sneg od vseh štiri strani. Branila me je le še plotova ograja, ograja, sicer bi me bili namazali nasprotniki v ljutosti boja s snegom.

Pri navalu na plot so sovražniki upili in pre-

tali težke granate na naše postojanke pred Trstom. Od sedanje naše črte na Grnadi (severno od Devina) do Trsta je še samo dobrih 20 km. Računati torej moramo s tem, da se bodo pred Trstom prihodnje dni razvili menda najkrvavejši boji kar jih pozna svetovna zgodovina. Gre se za naš Trst. Zanašamo se na božjo pomoč in hrabrost ter vstrajnost naših junaških braniteljev, ki bodo pod slavnim hrvaškim junakom Boroevičem gotovo preprečili italijanski sprehod v Trst.

Bog in Marija čuvajta slovensko domovino!

Zahteve muropoljskih kmetov.

Ljutomer, 15. avgusta.

V Ljutomeru se je vršil dne 12. avgusta v okrajni pisarni razgovor županov in žetvenih komisarjev. Prisotni so bili poleg omenjenih še tudi: g. okrajni komisar, vlč. g. dekan Ozmeč kot deželni poslanec, in trški župan g. Thurn.

Spored: 1. Razgovor glede oddaje sena in slame. 2. Razgovor glede oddaje zrnja.

G. okrajni načelnik J. Rajh predlaga g. posl. dekana Ozmeča predsednikom, kar se soglasno sprejme. Zapisnikarjem se izvolita g. Anton Stibler in g. Cvetko.

Oddaja krme (sena).

Pred vsem govori g. okrajni komisar in poda razna pojasnila iz vladnih naredb, med drugim tudi omeni, da se od lani popisane množine za oddajo, namreč 6000 q sena in 4000 q slame, letos od vlade brezpogojno zahteva polovica te množine do konca oktobra, počenši s 1. avgustom. Dodatno omeni, da že lani okraj ni mogel oddati gornje množine, marveč samo 2158 q sena in 1718 q slame, da je torej ostal takorekoč dolžan 2842 q sena in 2282 q slame, tem manj bo mogel oddati okraj z ozirom na žalostne razmere, ki jih je povzročila suša, predpisano množino letos.

G. župan je stavil nato naslednja predloga: 1. da se naj že zdaj gleda na to, da ostane dovolj krme v okraju za prehrano goveje živine, sicer nastane velika nesreča, 2. da se naj jemlje ozir na priznani muropoljsko konjerejo.

C. g. dekan predlaga, naj se odpošljejo prošnje, oziroma pritožbe na razna ministrstva (tudi na prehranjevalni urad), posebno odposlanstvo pa naj gre čim prej k namestništvu in oriše tam žalostne razmere in vloži nekaj protest proti neznosnemu vladnemu pritisku, ker po tem tiru ne gre dalje naprej!

G. Tomažič opisuje, kako malo je bilo letos sena v občini Stara cesta, otave pa sploh ne bo v vsej občini niti za en voz!

G. Rajh Joško opisuje, kako je prigor uničil travo za seno v višjih legah, dočim je po nižinah uničila travo voda, da je enostavno izginila.

Otave bo zelo pičlo. Tu se navajajo konkretne primeri:

I. Rajh Joško, Mota: Lani pridelal: 70 voz sena in 24 voz otave, letos pridelal: 27 voz sena, otave bo kvečjemu 5 voz.

II. Ostrc Alojz, Bunčani: Lani: 15 voz sena in 7 voz otave, letos: 6 voz sena in 2½ voza otave.

III. Petovar Anton, Bunčani: Lani: 16 voz sena in 5 voz otave, letos: 7 voz sena in 2 voza otave.

več zmogoslavno kričali, da so ti burni hura-klici razdražili generalsko uho. General je stopil mojim scernim neprijateljem za arbet. Brž ko so ga ti zagledali, so se razpršili na vse strani. Jedin j az nisem videl gospoda preko plotu. Smatrat sem bliskavi pobeg svojih nasprotnikov kot za me nevaren manever. Pazno sem se oziral naokrog. Plotu se je blizal radovedno general; a jaz sem menil, da se plazi naš gospod oberst. Sem susnil kepo prav na trdo in zadel kot nikoli prej in ne slej s mega generala v glavo, da sem mu zbil z glave v sneg visoko, trdo in svetlikasto sivo generalštatno kapo.

Si lahko mislite, kako mi je gospod zameril na debelo ta sneženi potip po generalski glavi. Sem trčil, da sva se srečala za plotom pomotoma; general pa je sikal, da sem lopov, ki mu je zafatil kepo snega vedoma ter nalašč. Tega hujša je bila zamera, ker sem ga pobožal s snegom jaz kot duhovnik, ki bi moral znati: kaj da je general in njegova moč! I. Kar za plotom in v snegu mi je držal raport ter mi prisadil 14 dni samote v jedini družbi štirih, golih, molčečih sten.

Gotovo bi se bil branil z duhovnikom toliko priporočljivo samoto, da se ni potegnil za mojo prostost naš gospod oberst. Na to višjo priprošnjo mi je spregledal general zapor za prvič in zadnjič. Izpremenil pa je odpuščeno zaporno kazeo v pismeni ukor, ki se je vlekel preko cele pol pole papirja in so ga čitali vsi častniki pri polku. Tudi to sem odpustil danes že mrtvem generalu; pa dobro se mi le zdi, da sem vsaj enkrat v življenju potipal malo — generalsko glavo!

(Dalje prih.)

IV. Rajh Jakob, Ljutomer: Lani: 22 voz sena in 12 voz otave, letos: 9 voz sena in 2 voza otave.

V. Slana Franc, Vučjaves: Lani: 8 voz sena in 3 voze otave, letos: 4 voze sena in 1 mali voz otave.

VI. Kardinar Anton, Vučjaves: Lani: 10 voz sena in 4 voze otave, letos: 5 voz sena in 1 dober voz otave.

Č. g. dekan Ozmeč se zavzame za izenačenje cene sena v to- in onstranski državi. Ker je cena na Avstrijskem 17 K za 1 q sena, dočim se na Ogrskem more prodati za 120-160 K, zato daje ta velikanska razlika v ceni povod, da mejaši iz Štajerske lahko vtihotapljujejo seno na Ogrsko, ako ga imajo slučajno kaj odveč. Nadalje omenja, da je od krme iz listja pričakovati malo uspeha, ker manjka potrebnih logov in delavcev.

Žetveni komisar Cvetko poroča, da se je na gornjem Murskem polju nakosilo razmeroma zelo malo sena. Ker ni vsled suše paše in detelje, so kmetovalci že približno polovico pridelka pokrmili. Otavo bosta suša in prigor skoro popolnoma uničila. Predpisane množine nikakor ne bo mogoče oddati. Oves pa je zelo slabo obnesel.

G. Rajh Joško povdarja, da se letos zaradi suše ni spravilo nič deteljnega sena ter da je zelo pičilo ovsu in še ta je malovreden, 1 hl tehtata samo po 20 do 35 kg!

Oddaja slame.

G. Rajh Joško naglašja, da je tudi pridelek slame letos manjši od lanskega in da se torej ne bode mogla oddati predpisana množina; v naših krajih ne služi slama samo za steljo, marveč tudi za krmljo, za pokrivanje in vezanje trt v vinogradih.

Oddaja zrnja.

Č. g. dekan Ozmeč pripoveduje slučaj, kako se je ubogima mlaticema kar na cesti zaplenilo in odvezlo težko zasluženo žito in omenja, da se vkljub naredbam stari in globoko vkoreninjeni običaji ne dajo odpraviti, zlasti ker samo za denar ni mogoče dobiti mlaticev.

G. Zemljič, Noršinci, se pritožuje, da nakupovalec zrnja za erar, komisijonar Rosenberg, veliko prestrogo razvršča zrnje in utrguje ceno.

G. nadučitelj Tomažič se zavzema za to, da se kmetijskim slojem naj dovolijo večji deleži pri porabi zrnja, oziroma moke, sicer telesno oslabijo. Od tega bi imela država samo korist.

Č. g. dekan naglašja trdo kmetско delo, zato se kmetškemu prebivalstvu (delavcem) naj dovoli poraba v isti višini kakor rudarjem pri samo 10urnem delavniku.

G. Cvetko omenja, da se je v občini Vučjaves in tudi marsikje drugod namesto rži pridelal stoklas in da ni semenske rži; zato se naj ukrene potrebno, da dobe kmetovalci semensko rž od drugod, kjer je. Navzoči g. okrajni žitni nadzornik obljubi potrebno storiti.

Č. g. dekan Ozmeč priporoča dva predloga na c. kr. poljedelsko ministrstvo, oziroma prehranjevalni urad: I. Cene zrnja se naj v obeh državah polovicah izenačijo. II. Kmetško delavsko prebivalstvo spada k najtežjim delavcem; zato se mu naj dovoli glede porabe zrnja (moke) najvišja količina za glavo.

Oddaja živine.

G. c. kr. okrajni komisar omenja, kako strogo in visokoštevilno vlada predpisuje oddajo živine.

Č. g. dekan povdarja, da je potrebno pri nas v Avstriji prililiti ceno živini oni, ki velja za Ogrsko. Naglašja tudi, da je potrebno kljub pomanjkanju krme oddajo živine omejiti, sicer nastane že prihodnjo pomlad gnojna kriza. Isti naglašja tudi, naj se pusti kmetovalcu-sadjarju prosta roka glede porabe sadja, zlasti sliv itd. za kuhanje žganja.

Ostre Alojz iz Bunčan priporoča izere pogorelice, naj se jim odda potrebna množina sena in slame potom deželne centrale za krmla.

Č. g. dekan omenja, da bodo morali s 1. oktobrom vsi kmetijski oproščenci baje brezpogojno k vojakom, ko je še opravljati najnujnejša kmetijska dela. — Sklene se, nastopiti pri c. kr. domobranskem ministrstvu s prošnjo, da so kmetovalci-vojaki oproščeni od 15. marca do 15. novembra, kakor dovoljuje to honvedno ministrstvo na Ogrskem.

Nato udeleženci shoda še izvolijo odposlanstvo, ki je v soboto, dne 18. t. m., pri c. kr. namestniku v Gradcu opisalo žalostni položaj v tem okraju in je stavilo potrebne predloge. V tem odposlanstvu so: Č. g. dekan in deželni poslanec Ozmeč, g. notar Thurn, g. Rajh Joško, načelnik okrajnega zastopa, kmeta g. Mat. Jurinec in g. Jakob Zemljič iz Radenc.

Nato g. predsednik zahvali prisotne in zaključil shod.

Nemci zborujejo.

Misel jugoslovanske države pod habsburškim žezlom v zvezi z drugimi habsburškimi deželami je zmagovita. Prisilila je tudi slovenskoštajerske Nemce, da so se zadnje nedelje, dne 19. avgusta, sedli v Mariboru skupaj in se posvetovali o jugoslovanski

misli. Ako pomislimo, da so prišli ljudje skupaj, ki so svojčas hodili na Dunaj k ministrom protestirati, da se nedolžno zaprti Slovenci izpuščajo iz ječ, in so zahtevali, da se se pozaprejo drugi nedolžni Slovenci, potem je pač jasno, koliko smemo od zborovanja takih ljudi pričakovati. In res!

Prvo, kar so storili, je bilo, da so se osmešili s svojo nemščino in pokazali, da so za njih mislili — bivši Slovenci. Pravijo namreč v svoji izjavi: „Zahteve, da se naj ustanovi posebna država za Slovence, Hrvate in Srbe, ali tudi samo, da se Slovenci državnopravno združijo ne glede na sedanje deželne meje, odklanjamo mi (Nemci), ki stojimo v službi četverosporazuma...“ Sirote so kajpada hotele nas obrekovati, a so zavzile in same sebe obrekovale. Prijatelji, drugokrat naj vam delajo izjave Nemci, ne pa nemškutarji!

Neresnično je tudi, ker trdijo v svoji izjavi, da hočejo jugoslovanski politiki državi (habsburški seveda, kajti o hohencolarski se pač ne bomo menili) zapreti dovoz do morja. To je laž. Pač pa seveda nihče ne misli več na to, da bi mi bili na svoji zemlji in svojem morju še nadalje hlapeci in uslužbeneci. In to je, kar nekatere narode, ki hočejo samo gospodariti, tako boli!

Nazadnje so se izrekli slovenskoštajerski nemškutarji in Nemci v svoji izjavi za to, da se Slovincem sploh ne da nobenih pravic. Slovenci se smejo po njih mnenju dati pobijati, smejo gladovati, trpeti kot živina, toda sicer pa molčati in kakor pes pokorno ubogati gospoda Nemca. Časi so minili. Nemštvo v Avstriji ne bo več gospodovalo drugim narodom, z nadvlado je amen in s tem tudi z nemškutarijo.

Italijansko bojišče.

Na Primorskem divja na 70 km dolgi črti od Krna do Adrije od pretekle sobote naprej nič in dan grozno klanje med našimi in Lahi. Ednajsta bitka ob Soči presega glede ljutosti vse dosedanje bitke. Lahi hočejo v sedanji ofenzivi na vsak način in za vsako ceno priti v Trst. Na pomoč so poklicali tudi Francoze in Angleže. Italijanski vrhovni poveljnik Kadorna baje ima za fronto nagromadenega toliko vojaštva, artilerije, streliva in drugega vojnega gradiva, da po mnenju švicarskih listov ne namerava prej odnehati z ofenzivo, dokler avstrijska fronta ne bo na več mestih prebita. Lahi napadajo v neprodirnih, izredno gostih napadalnih črtah. Artilerije ima sovražnik ogromno; nad 6800 kanonov bruha ob Soči ogenj na naše hrabre bojevnike. Ko sovražnik sodi, da so naše postojanke po večurnem artilerijskem ognju razrušene, se navali pehota proti nam. In tedaj se pričinja bojna življenje in smrt.

V pondeljek, dne 20. t. m., se je Lahom posrečilo doseči samo na dveh krajih nekaj vspehov. Pri kraju Avče (južno od Tolmina) so Italijani prekoračili Sočo in našo fronto na tem prostoru nekoliko vpognili proti vzhodu. Na južnem odseku pa se jim je po strašni borbi, ki je trajala neprestano od sobote zjutraj do pondeljka v ponoč, posrečilo se polastiti popolnoma razstreljene kraške vasi Selo, ki leži vzhodno od Jamljan. Z zavzetjem Sela so Lahi prekoračili na južnem odseku Kraško planoto in se približali gorski planoti Gramada, ki je zadnja višja točka pred Trstom. Bitka se nadaljuje z največjo ljutostjo. Naša novejša poročila z bojišča naglašajo, da stojimo dobro in da senibati, dabi Lah zrahljal našo črto in prodril proti Trstu. Naše armadno vodstvo je storilo vse, da zavrne siloviti laški naval.

Na našem jugu se bori te dni na stotisoče avstrijskih junakov, med njimi večinoma vsi slovenski in hrvatski polki, za našo lepo slovensko domovino. Bitka je tako strašna, da strašnejša biti ne more. Spremljajmo naše hrabre junake z vročo molitvijo, da ostanejo zmagovalcii!

Italijani obstreljevali Trst.

Dne 19. avgusta zvečer je priplulo nekaj italijanskih vojnih ladij, takozvani monitorji, pred tržaški zaliv in je oddalo 7 streliv na odprto mesto Trst. Pet streliv je zadelo zasebne hiše, dva strela sta padla na cesto. Ubityh je bilo 6 oseb, 2 osebi ste pa bili težko ranjeni. Ko so začele naše baterije in naši zrakoplovi metati granate in bombe na sovražne ladje, so jo Italijani naglo odkurili.

V nekaterih urah bomo v Trstu...

Italijanski vjetniki pripovedujejo, da se je laškimi vojakom pred pričetkom ednajste ofenzive zatrjevalo, da bo laška armada že v nekaterih urah po

izbruhu ofenzive vkorakala v Trst. Častniki so zatrjevali moštvo, da bo vhod v zavzeti Trst zelo slovensen. Načrt ednajste ofenzive je po njih mnenju tako zasnovan, da je zasedenje Trsta gotova stvar. In vendar je Trst še trdno v avstrijskih rokah.

Francozi in Angleži ob Soči.

Sedanje laške ofenzive na soški fronti se udeležuje tudi večje število francoskih bataljonov-strelcev. Anglija je pa poslala Italiji na pomoč 1800 večinoma zelo težkih topov.

Ogromno število strojnih pušk.

Način sedanjega laškega napadanja je isti kot v dosedanjih bitkah. Sovražna infanterija napada v gostih vrstah. Četudi naš ogenj pokosi prve naskakujoče čete, se pojavijo takoj zopet novi sveži oddelki. Pri Selu se je našlo celo 24 takih prednjih naskakujočih črt. Novost pri ednajsti laški ofenzivi je ogromno število strojnih pušk, ki jih nosijo celo v prve vrste. Naši so dosedaj odvzeli Lahom nad 30 strojnih pušk.

Cele gore italijanskih mrličev.

Očividec opisuje borbo za goro Sv. Marka v sedanji laški ofenzivi sledeče: Nebrojne italijanske vrste naskakujejo goro Sv. Marka. Borba za to ozemlje se sme po pravici imenovati najgroznejši italijanski poraz v tej vojski, kajti na tem ozemlju so nakupičene cele gore italijanskih mrličev. Tudi pri Selu in ob Fajtovem hribu ležijo ogromni kupi mrtvih Lahov. Širi se strašen smrad. Mrliški vzduh čutijo celo v tržaški okolici.

Veliko število letal se udeležuje borbe.

Bitke ob Soči se udeležuje izredno veliko število letal. Italijansko poročilo z dne 20. avgusta pravi, da imajo Lahi na primorski fronti 208 letal. Tudi naše armadno vodstvo ima lepo število zrakoplovov na razpolago. Posebno v okolici Trsta izvršujejo naši letalci izborna vojno službo. V treh dneh so v tržaški okolici sestrelili nad 20 laških letal.

Na drugih bojiščih.

Na ruski in rumunski fronti položaj nespremenjen.

Na francoski fronti so na celi črti od morske obali notri do francosko-lotaringijske meje vsplamteli novi boji, katere je glede ljutosti in srditosti prištevati med največje v tej svetovni borbi. Po večdnevni artilerijski pripravi so dne 16. avgusta pri Ypernu v Flandriji navalili Angleži z veliko silo na Nemce. V borbi, ki je trajala celih pet dni, se je Angležem posrečilo, potisniti Nemce nazaj za 8-10 km, toda ni se jim posrečilo, predreti nemške bojne črte. Kar se Angležem ni posrečilo doseči v Flandriji, so upali Francozi doseči v Šampanji. Po devetdnevni, skrajno hudi artilerijski predpripravi so dne 20. avgusta zjutraj zarana na 20 km dolgi fronti ob obeh straneh reke Moze in na fronti severno od Verduna navalili na nemške postojanke. V tej grozoviti borbi, ki ji je težko primerje v zgodovini, se je Francozom posrečilo zavzeti nekaj važnih postojank, kakor višino „Mrtvi mož“, in potisniti Nemce za nekaj kilometrov nazaj. Ta strahovita borba se nadaljuje. Četverosporazumovo časopisje zatrjuje, da bo imenovan za vrhovnega poveljnika vseh četverosporazumovih čet na francoskem bojišču ameriški general Peršing, baje kot znak hvalečnosti, ker je Amerika posegla v svetovno vojsko.

Na macedonskem bojišču razen živahnih artilerijskih bojev ob reki Vardar nobenih posebnih dogodkov. Grčija je poklicala pod orožje štiri letnike rezervistov ter novince letnikov 1916 in 1917, katere namerava poslati na macedonsko bojišče na pomoč Sarrailovi armadi.

Na turških bojiščih se je pričelo nekoliko živahnije gibanje. V Perziji se je posrečilo Turkom pri mestu Van poraziti dva močna ruska oddelka in jih razškopiti.

Na egiptovskem bojišču se vršijo pri mestu Gazi v južni Palestini živahni spopadi med Angleži in Turki. Angleži so baje že pripravljani za novo ofenzivo v južni Palestini. Angleški zrakoplovi mečejo pridno bombe na razna mesta v Sveti deželi, kot na Jafu, Smirno in Alepo.

Razne politične vesti.

Ministerski predsednik Seidler bo baje zopet začel sestavljati kabinet. Sestavljanje s poslanci se mu je ponesrečilo, sedaj bo nemara poskusil z uradniki. Toda Seidler na nekaj pozablja, da dobijo v sedanjih časih ministrstva življenjsko moč le s programi, ne pa z osebami. Dokler se Slovanom ne približa, bo Seidler težko sestavil močen kabinet, — kajti samo z Nemci se pri nas ne da več vladati.

Na Madžarskem je odstopil ministerski predsednik grof Esterhazy zaradi boleznih na pljučih. Bil je res slaboten človek. Toda cesar ga je vzel za ministrskega predsednika, ker mu je osebno popolnoma zaupal. Tisa pa ni bil nobenemu cesarju

popolnoma udan in z njim večina madžarskih plemenitašev ne. Razentega je znano, da je Tisza in z njim Georgi in Heindol največ kriv, da se je obračun s Srbijo razvil v svetovno vojsko. Na Esterhazyjevo mesto je imenovan stari Wekerle, drugi ministri ostanejo. Tudi Wekerle bo razširil volilno pravo, vendar se bo pod Wekerlom nemadžarskim narodom volilni kruh gotovo bolj skopo rezal kakor bi se pod Esterhazyjem.

Glede obnašanja nekaterih čeških vojakov v prinašajo nemški listi različne neugodne vesti ter se pri tem sklicujejo na bivšega domobranskega ministra Georgija, katerega je cesar odpustil. Mi seveda nismo in ne moremo biti v tej stvari sodniki ter izreči, kar je res in kar ni res, ker nimamo nobenega vpogleda, toda to se nam zdi čudno, da se vedno govori le o Čehih, o Madžarih n. pr. pa nikdar. Pravica zahteva, da prisodimo vsakemu svoje. Zakaj samo enega obmetavati, drugega pa ščititi?

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Župnijo Slivnica pri Mariboru je dobil č. g. Jozef Mihalič, župnik pri Sv. Barbari pri Vurbergu. Za provizorja k Sv. Antonu na Pohorju pride č. g. Konrad Šesko, kaplan v Vuzenici. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Janez Oblak od Sv. Jurija ob Ščavnici k Sv. Lovrencu nad Mariborom, Jozef Rehar iz Laporja k Sv. Juriju v Slov. goricah in Konrad Jarh iz Galicije v Laporje. Novomašnik č. g. Ernst Vidic je vsled bolezni dobil začasni dopust.

† **Župnik Anton Bukovšek.** Pri Sv. Florjanu ob Boču je dne 20. avgusta umrl č. g. župnik Anton Bukovšek. Rajni je bil rojen dne 17. januarja 1884 v Ločah, v mašnika je bil posvečen kot IIIletnik dne 25. julija 1906. Kaplanoval je v Kozjem in na Prihovi. Dne 1. novembra 1915 je postal provizor pri Sv. Florjanu, dne 1. februarja 1916 pa župnik istotam. Č. g. Bukovšek je bil vzgleden in med ljudstvom priljubljen duhovnik ter vrl organizator. »Slov. Gospodar« in »Straža« sta ga prištevala med svoje stalne in zelo pridne poročevalce. Napredka naših organizacij in procvita naših listov je bil izredno vesel. Svetila blagemu, požrtvovalnemu pokojniku nebeška luč!

400letni jubilej romarske cerkve na Gori pri Sv. Petru niže Maribora. Leta 1517 je bila lepa romarska cerkev na Gori pri Sv. Petru sezidana v tej obliki, kakoršno ima sedaj. Letos je tedaj 400 let stara. V proslavo tega jubileja bo ob Mali Gospojnici in sicer dne 7., 8. in 9. septembra velika romarska pobožnost, katero bodo vodili č. gg. misijonarji iz Celja. Vsak dan bodo tri pridige, sv. maše zjutraj in ob 10. uri dopoldne ter na večer litanije z blagoslovom.

Obrekovalcem! Siti vednega narodnega in gospodarskega hlapčevanja, do grla siti narodnega in gospodarskega boja za svoj obstoj, hočemo, da se združimo na jugu naše države vsi, ki spadamo narodno in gospodarsko skupaj, ter da si ustvarimo svobodno državo pod habsburškim žezlom. Nočemo torej proč od monarhije, nočemo proč od naše presvitne vladarske hiše. Hočemo le, kakor n. pr. č. ski Nemci, postati in habsburški državi od tujcev svobodni in neodvisni. To je naš program, ki ga neustrašeno razglajamo pred svojim cesarjem in pred svojim ljudstvom. Štajerski nemški in nemškutarski listi, predvsem seveda za brezobzirno nadaljevanje vojske hujskajoči »Štajerc«, »Deutsche Wacht« in »Marburgerca«, nočejo nič vedeti o našem programu in nam številko za številko podtikajo »veleizdajske« namene. Kako »veleizdajstvo« je to, ako hočemo ostati pri monarhiji in vladarju, a seveda združeni in svobodni, tega mi ne razumemo, pač pa razumemo, da se jugoslovanske države branijo imenovani listi z vsemi štirimi, z ozirom na njih propalost tudi z lažjo, ker so njihovi dnevi — šteti. Mi pa ostanejo, kakor smo b'li!

Narodna zavest raste. Naše upravništvo dobiva zadnji čas z jezikovne meje n. pr. iz radgonske, apaške, cmureske, spiefeldske, gomiliške, ernovške, lipniške, lučanske, kapske in arveške župnije mnogo novih naročnikov. To je veselo znamenje, da se naše vrlo obmejno ljudstvo vedno bolj zaveda svoje narodnosti, dasiravno tiči trdo v nemških sponah. Zahtevati moramo z vso odločnostjo, da se Slovincem v imenovanih župnijah zopet vrne slovenska služba božja in slovenski pouk v šolah.

Slovenski župani uradujte slovenski! Množijo se pritožbe, da več slovenskih županov mariborskega okraja uraduje z uradi — v nemškem jeziku. Ne sramotite samih sebe. Ob priliki bomo

objavili imena slovenskih občin, ki z glavarstvom, z namestnijo in s sodnijo uraduje v blaženi nemščini.

Za združenje Jugoslovancov. Slovenski bojovníki havbične baterije nekega gorskega topničarskega polka pošiljajo jugoslovanskim poslancem za njih združeni nastop na Dunaju, in za delo v svrhu uresničenja načrta združenja jugoslovanskih pokrajin iskreno zahvalo. Našim voditeljem kličemo: Živela ideja ustanovitve Jugoslavije pod avstrijskim orlom! Naprej po začrtani poti! Naša usoda je v Vaših rokah! Iskreno zaupanje stavimo v Vas! — Topničarji: Joško Ožir, Sv. Andrej nad Polzelo, Tomo Herič, Sv. Bolfenk pri Središču, Josip Levic, Trbovlje, Franc Uršej, Pameče pri Slov. Gradcu, Mihael Kažman, Selnica ob Dravi, Franc Ivančič, Ivanjkovci, Ivan Rak, Škočjan, Dolenjsko, Josip Vivoda, Metlika, Karl Hribar, Sv. Križ pri Kostanjevici, Franc Cezar, Radovljica.

Kristus na fronti! Strašne vojske še vedno ni konec. Naši možje in mladeniči morajo naprej krvaveti, v vednih smrtnih nevarnostih prenašati grozne duševne in telesne muke. Kdo jih naj gre tolažiti v teh najbridkejših urah njih življenja? Pošljite za njimi na fronto Kristusa samega v tolažbo! To storite, če jim naročite knjižico »Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opomini, spisal dr. M. Slavič.« Kristusove besede sv. evangelijev s primernimi navodili in pojasnili so jim najprimernejše hladilo za njih upa in miru potrebne duše. Lepa knjižica, povsod z velikim odobravanjem sprejeta, stane s poštnino vred 50 v ter se dobiva po »Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.«

Bratovščina sv. Uršule. Na željo in vprašanje mnogih vernikov, zlasti udov bratovščine sv. Uršule, se je dalo zopet tiskati molitveno in društveno knjižico: »Bratovščine sv. Uršule in njenih tovaršic, za srečno zadnjo uro.« Cena je knjižici 2 K. Za pošiljatev po pošti se naj dodene še 20 vin. Dobiva se v kapucinskem samostanu v Celju.

Razpuščen občinski zastop. C. kr. namestništvo je radi nesklepnosti razpustilo občinski zastop občine Loka (v mariborskem sodnem okraju) ter sporazumno z deželnim odborom poverilo oskrbovanje občinskih poslov dosedanjemu občinskemu predstojniku Jožefu Koren v Kopivniku (občina Loka).

Umor na Ranci pri Mariboru. V nedeljo, dne 19. t. m. je posestnica Ivana Štraus na Ranci pri Mariboru, ko se je vrnila od božje službe, našla 57letno prevzičkarico Alojzijo Polančič in svojega 6letnega sinčka Ivana Štraus ubita ležati v veži v mlaki krvi. Roparji so ju ubili in oropali hišo. Vzeli so nekaj perila in 146 K denarja. Umora sta osumljena vojaka Ferdinand Pleteršek in Janez Fuchs, ki sta nedavno utekla iz mariborskega garnizijskega zapora in se klatila po mariborski okolici. — O umoru se nam še poroča s Pesnice: V nedeljo nekako po 9. uri je prišel v Štrausovo hišo ruski vjetnik, da bi si izposodil pisalno orodje. Rus je prvi našel ubiti žrtvi v veži v mlaki krvi in je o tem obvestil druge ljudi. Preiskava je do gnala, da je bila Polančič v času, ko so roparji prišli v hišo, sama v sobi. Ropar ji je najprvo porinil oster nož od zadaj v hrbet. Ko je klicala na pomoč, je prihitel, nič hudega sluteč njen 6letni sinček Ivan v hišo. Dobil je od roparja nož v prsi. Obe žrtvi sta se še zavlekli v vežo, kjer sta izdahnili. Umorjena Polančič je imela kakšnih 15 velikih ran; vrat ji je bil popolnoma prerezan, prsti na levi roki zlomljeni. Roparji so pustili nožnico in krvavo srajco v Štrausovi hiši in so s plenom zbežali v bližnji gozd. Žandarji so s policijskim psom sicer našli sled za bežecimi roparji, a v gozdu je pes izgubil sled. — Poleg omenjenih dveh vojakov je baje umora osumljenih še nekaj drugih oseb.

Gospodarske novice

Cene za klavne svinje. Cesarska namestnija je za čas od 1. septembra naprej določila sledeče cene za klavne svinje za živo težo: od 100 kg naprej 1 kg 6 K, od 81 do 100 kg 5 K 90 v, od 61 do 80 kg 5 K 30 v, od 40 do 60 kg 4 K 70 v. Prasci in plemene svinje, pripravne za pitanje, 5 K. Prodajalec mora prevzeti stroške za vožnjo do nakladalne postaje, poleg tega pa se mu še odtegne, če se svinje tehtajo dve uri po zadnjem krmljenju, 8% od skupne teže. Za zaklane svinje veljajo naslednje cene: Od 1. oktobra do 28. februarja: čez 100 kg teže 8 K 10 v, od 81 do 100 kg 8 K, od 61 do 80 kg 6 K 90 v.

od 40 do 60 kg 6 K 10 v; od 1. marca do 30. sept. čez 100 kg 7 K 80v, od 81 do 100 kg 7 K 70 v, od 61 do 80 kg 6 K 60 v, od 40 do 60 kg 5 K 80 v. Te cene pa ne veljajo za plemene svinje. Z vednostjo grofa Claryja so se nastavile za svinje cene, ki ugačajo samo mesarjem in gospodi. O raznih čudnih določilih te namestniške odredbe še bomo govorili. Povdarjamo, da v nobeni avstrijski deželi niso izdali doselej tako nizkih cen za svinje in tudi nikjer niso odredili rekviriranja svinj, kakor edino na Štajerskem, kjer je cesarski namestnik grof Clary! Povsod je promet s svinjami prost, le mi ječimo pod komando iz nemškega Gradca.

Gospodarsko zborovanje na Dravskem polju. Kmetijska podružnica pri Sv. Lovrencu na Drav. polju priredi v nedeljo, dne 2. septembra t. l. po večernicah v novi šoli pri Sv. Lovrencu na Dr. polju veliko gospodarsko zborovanje za domačo in sosednje župnije o zadevi rekvizicije sena in slame, zrnja, glede določitve cen in drugih gospodarskih reči. Govori drž. poslanec Brenčič in drugi. Gospodarji in gospodinjje, pridite v velikem številu!

Dražba sadja. Mariborsko okrajno glavarstvo razglaja: Letošnja trgatav sadja ob tržaški državni cesti se bo dražila tako-le: V sredo, dne 29. avgusta 1917 ob 10. uri predpoldne pri cestarski hiši v Slovenski Bistrici za progo od km 86 do 94; ob 1/2. uri popoldne v gostilni Herman na Gornji Polskavi za progo 80 do 86 in ob 3. uri popoldne pri cestarski hiši v Radizelu za progo km 73 do 80. Na zaprosnjo se bo oddajala trgatav sadja tudi po kilometrih (od kilometra do kilometra). Zdražnino s kolkovnico po lestvici III vred je položiti takoj po izdraženju. Cestarskemu mojstru in cestarjem vsled namestniškega odloka št. 14 590/2 1908 pridržana in vsled tega od dražbe izvzeta sadna drevesa so označena s okroglastim apnenim 10 centimetrov širokim pasom. Natančnejši pogoji se bodo naznačili pred začetkom dražbe. — V petek, dne 31. avgusta pa se bo dražbalo sadje ob državni cesti Dravske doline in sicer: ob 12. uri opoldne pri mitnici ob mostu na Muti za progo 46 do 55, ob 2. uri popoldne pa v gostilni Lukas v Marenbergu za progo 31 do 43.

Koliko žita smeš dati v mlin? Od zdaj naprej je dovoljeno — pa le do preklica — dati v mlin 10 kg žita na mesec za vsako osebo. Natančna množina žita za osebo se bo določila še le pozneje, ko bo znano, koliko žita je na razpolago v državi.

Semensko žito. Kdor potrebuje za jesensko setev semensko žito, naj gre k svojemu županu. Pri vsakem županstvu so na razpolago tiskane prošnje, ki se morajo natančno izpolniti. Povedati moraš kako semensko žito potrebuješ, koliko ga rabiš, na kateri parceli ga boš sejal, kako velik kos zemlje hočeš z žitom posejati in v kateri občini leži parcela. Tako izpolnjeno prošnjo potrdi župan in občinski žetni komisar ter jo ob koncu podpiše tudi prošnjik. Te prošnje se pošljejo nato na okrajno glavarstvo, ki bode odmerilo in odkazalo potrebno množino semenskega žita. Priporoča se najbolj setev ječmena, ker je najprej zrel in da primeroma največ pridelka.

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih veletrgovcev na Dunaju je sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklica: Hlođi mehki neotesani 42—62 K, trdi 56—104 K, mehke deske 98—122 K, oglati ali otesani mehki hlođi 84—120 K, trde deske 120—200 K. Popraševanje po hrastovem trdem lesu, zlasti po debelih hrastovih deskah, je bilo zelo živahno. Blaga veliko premalo.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatecu ni bilo v pretekli dobi prav nobene hmeljske kupčije, cene so torej bile samo na papirju in so znašale za tuj hmelj 70—95 K za 50 kg, so torej zopet padle. Avstrijsko pivovarne dobijo za letos samo 4000 vagonov ječmena, dočim so dobivale pred vojsko 20.000 vagonov, vsled česar bodo izdelovale samo eno petino tiste množine piva, katerega so izdelovale pred vojsko.

Zborovanje hmeljarjev. V nedeljo, dne 26. avgusta popoldne priredi južnoštajersko hmeljarsko društvo v občinski pisarni v Žalcu shod slovenskoštajerskih hmeljarjev. Na shodu se bo govorilo, kako se naj prepreči, da se hmelja ne bo prodajalo pod pridelovalno ceno.

10.000 kilogramov zelja segnilo. Te dni je prislo na Dunaj 10.000 kg zelja iz Ogrskega. Toda to zelje je bilo tako segnito, da je že od daleč smrdelo. Krivda baje zadene nekega ogrskega železniškega postajenačelnika, ki je pustil dotične železniške vozove več dni na postaji mirno počivati. Skrajna brezbriznost! Krivda pa zadene tudi našega slabotnega prehranjevalnega ministra Hö-

ferja, ki boječe sedi med akti in si ne upa proti takim škodljivcem odločno postopati. Le pridolvalca pritiska, kjer more.

Dražba vojaških konj. V soboto, dne 25. avgusta ob 8. uri zjutraj se vrši v vojaški bolnišnici v Mariboru in v nedeljo, dne 26. avgusta ob isti uri v Radgoni dražba vojaških, vprežnih konj. Kupci morajo imeti izkaznice od obč. urada ali glavarstva. — Čudno, da je »nepristranska« vojaška uprava ta razglas objavila samo v vsenemški »Marburger Zeitung«. Ako morejo Slovenci krvaveti v vojski in plačevati davke za vojno, bi se ti gospodje lahko ozirali tudi na pravičnost napram vsem narodnostim. Zahtevamo, da se na zahteve pravičnosti ozira tudi graško vojno poveljstvo!

Razne novice.

Trs, ki ima 1735 grozdov. Naš prijatelj iz Brega pri Konjicah nam piše: V »Slov. Gospodarju« sem čital, da je neki posestnik, ki ima trs, na katerem je nad 1000 grozdov. Jaz pa tudi imam trs, kateri je okoli hiše napeljan in sicer od enega vogla hiše do drugega. Ta trs ima okoli 1735 grozdov. Lastnik tega trsa je ponosen na svoj zaklad, ki mu kinča celo leto hišo, v jeseni in po zimi pa klet. Trs je že star nad 34 let.

Železniška nesreča pri Sv. Hipolitu. V noči od nedelje na ponedeljek sta na železniški progi blizu Sv. Hipolita na Nižje-Avstrijskem trčila skupaj dva osebna vlaka. Razbitih je bilo 5 železniških vozov, usmrčene 3 osebe, več ali manj ranjenih je pa bilo 59 oseb.

Levi so postali cenejši. Londonski listi pišejo, da so postali levi za 80 odstotkov cenejši. Pred vojno je veljal lep lev povprek 1000 K, zdaj se ga dobi za 200 K. Tudi cena tigrov in slonov je padla. Posestnikom menažerij je pač zmanjkalo obiskovalcev.

Dopisi

Maribor. Rojstni dan cesarja Karla smo mariborski Slovenci praznovali s posebno slovesnostjo v nedeljo, dne 19. avgusta, v Narodnem domu. Pri tej slavnosti so sodelovala vsa mariborska slovenska društva. Udeležba je bila iz mesta in okolice izredno obilna. Blizu 2000 Slovencev in Slovenk je bilo gotovo navzočih. Na vsopredju je bil govor dr. Medveda, petje mešanega zbora mariborskih slovenskih društev, godba in tombola z lepimi dobitki. Slavnostni govornik dr. Medved je s svojim navdušenim govorom, v katerem je slavil cesarja Karla kot pravega ljudskega vladarja, izzval v ljudski množici vihar navdušenega odobravanja. Tudi pevski zbor je žel obilo pohvale. Z uspehom cesarske slavnosti smo v vsakem oziru zadovoljni. Na eni strani smo pokazali, da je Maribor kljub nemški barvi slovensko mesto, pokazali pa tudi smo, da je slovensko ljudstvo res iz srea udano svojemu cesarju in svoji avstrijski domovini. Dosegel se je tudi lep gmotni uspeh. Čisti dobiček dobijo invalidi mariborskega okraja. — Cesarju Karlu se je poslala brzojavka, v kateri mu zbrani Slovenci izražajo svojo popolno udanost in neomahljivo zvestobo. — Odbor se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da se je slavnost tako sijajno obnesla. Posebna hvala gre darovateljem lepih dobitkov, slavnostnemu govorniku, pevovodju in vsem, ki so na ta ali oni način pomagali povzdigniti cesarsko slavnost do viška.

Hoče. Dekliška zveza ima v nedeljo, dne 26. avgusta po večernicah v kaplaniji svoj mesečni shod. Pridite!

Jarenina. Dne 19. t. m. je umrl po kratki in mučni boleznii posestnik Jakob Kostanjevec iz Gačnika v 51. letu svoje starosti. Zapušča ženo in šest otrok. Bil je zvest narodnjak in volilec slovenske kmetijske stranke. N. p. v m.!

St. III v Slov. gor. Naše vrlodelujoče Bralno društvo je priredilo v nedeljo, dne 19. t. m., v Slov. domu slavnost v proslavo rojstnega dne cesarja Karla. Kakor vse naše prireditve, tako je bila tudi nedeljska slavnost zopet dokaz, da je obmejno slovensko ljudstvo zavedno-narodno in obenem v dno duše prešinjeno domoljubnega avstrijskega duha. Mi Slovenci z dejanji kažemo svojo zvestobo in udanost Avstriji in habsburški hiši, vsenemci in nemškutarji, ki verujejo na »Štajerčev« in »Marburgerčin« evangelij, pa proslavljajo prusovsko cesarsko hišo s tem, da kričijo: »Heil Hohencolern! Heil Kaiser Wilhelm.« Mi Slovenci smo posebno vzljubili mladega cesarja, ko nam je obljubil, da bomo dobili v okviru habsburške Avstrije svojo jugoslovansko državo, v kateri bomo sami odločevali svojo usodo in v kateri privaranci z daljnega severa menda ne bodo imeli nadoblasti nad slovenskim ljudstvom. Na slovenski zemlji bo Slovenec sam svoj gospodar in ne bo več podlaga tujčevi peti. Radujemo se te dobe in proslavljamo našega ljubljenega cesarja in ljudomilo cesarico Zito. — Naša vrla mladina in pevski zbor je vse točke žnevnega reda vrlo dobro izvršila.

Najnovejša poročila Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 22. avgusta.

Vzhodno bojišče.

Pri Soveji, pri Očni in zahodno od Sultea je sovražnik močno, a brezuspešno napadal. Sicer nič posebnega.

Italijansko bojišče.

21. avgust je postal v zgodovini soske armade najbolj vroči dan bojev. Vzhodno od Kanala se je morala sovražniku prepustiti vas Vrh. Vsi naporji Italijanov, raztegniti svojsunek čez visine južno od tega kraja, so ostali brezuspešni.

Istotako se je izjalovilo južno od kraja Deskle več z močnimi silami izvršenih sovražnikovih napadov, pri čemer se je posebno odlikoval moravski črnovojniški polk št. 25.

Zmagovito kakor prejšnje dni so vzdržali vzhodno od Gorice in pri Biljah junaški branitelji svoje prednje jarke proti ponovnim navalom. Težke izgube in popolna onemoglost je prisilila sovražnika, da je popoldne nastopil z odmorom v bojevanju.

Najhujši boj se je bil na **Kraški gorski planoti.** Od ranega jutra do poznega večera je sovražnik, katerega je podpirala tako močna artilerija, da bi bilo komaj mogoče jo prekašati, vrgel v boj proti našim postojankam divizijo za divizijo.

Nailjutejši napadi so bili naperjeni proti obema kriloma odseka proti prostoru Fajtov hrb - Kostanjevica, kjer sta si ogrska armadna polka št. 39 in 46, ki se bojujeta na Krasu že od poletja 1915, pridobila novo slavo junaštva; nadalje so bili napadi naperjeni proti Medgorju in Sv. Ivanu.

Vspreh dneva odgovarja vrlemu zadržanju čet in njihovega voditelja. Če je tudi prišlo v tem obrambnem boju do malenkostnih sprememb, je vendar le, kar se ne da izpodbiti, ostal vspeh na naši strani.

Danes ob jutranjem svitu so se italijanske množine čet znova navalile na naše kraške postojanke.

Pri armadni skupini feldmaršala barona Conradia je prišlo opetovano do živahnejšega bojnega delovanja. V dolini Sugana so naše poizvedovalne čete vjele 70 sovražnikov.

Pri večeraj objavljenih podvzetjih severno-zahodno od Arsiera smo vjele 2 častnika in 150 mož, ter vplenili 3 strojne puške. Zahodno od jezera Garda so naše čete po hudih bojih zavzele eno sovražno opiralno točko.

Ob Soči nad 6800 topov.

Italijanski list »Stampa« poroča, da imajo Lahi na soški fronti proti nam čez 6800 topov. Od teh je nad 1800 topov angleškega in ameriškega izvora. — Iz pisma nekega poročnika posnamemo, da je na fronti od Vipavske doline do morja topovska cev pri cevi.

Cesar Karel sv. Očetu.

Severoameriški list »United Press« poroča, da je te dni dospelo v roke sv. Očeta lastnoročno pismo cesarja Karla. Pismo se baje nanaša na mirovno pismo sv. Očeta. Uradno še ta vest ni potrjena.

Državni kancelar Mihaelis govori.

V glavnem odseku nemškega državnega zbora dne 21. avgusta je državni kancelar Mihaelis govoril o tajnih pogodbah naših sovražnikov in o papeževem najnovjšem mirovnem pismu. Rekel je, da je nedavno nek angleški minister izjavil, da prej ne bo miru, dokler nemške armade ne bodo vržene s francoske zemlje na desni breg reke Ren. Sovražniki delajo tudi načrte, kako si deliti evropsko ozemlje. Rusija bi med drugim dobila Carigrad in velik del Balkana. Mihaelis pozdravlja papežev mirovno pismo in izjavlja, da se Nemčija posvetuje z zavezniki glede odgovora sv. Očetu.

Carjeva družina v Sibiriji.

Amsterdam, 21. avg.

List »Temps« poroča iz Petrograda, da je sedanja ruska vlada poslala bivšega carja Nikolaja z družino v Sibirijo. O potovanju carske družine čuvajo strogo tajnost. Carja spremlja na potovanju vojaška četa, ki se vozi na dveh vojaških vlakih. Ta vlak ne stoji na posameznih postajah. V soboto so vlaki dospeli na postajo Tobolsk. Domneva se, da bodo carja tirali še dalje naprej.

St. III v Slov. gor. V nedeljo, dne 19. t. m., popoldne smo ob obilni udeležbi spremljali k večnemu počitku 79letnega posestnika v Strihovcu, Karla Stelcer. Pred dobrim letom mu je umrla skrbna žena Ana. Svoje otroke sta vzgojila v krščanskem duhu in jih tudi gnotno dobro preskrbeli. N. p. v m.!

Gornja Radgona. Dne 15. t. m. nas je zapustil tukajšnji sodnik g. dr. Voitl. Odpoklican je v trgovinsko ministrstvo. Z njim smo izgubili dobrega, nad vse uljudnega in kar je najbolj važno ter vredno posebnega povdarka — akoravno je bil Nemeč — v narodnem oziru popolnoma nepristranskega, pravičnega sodnika, kakoršni so v južnem delu Avstrije, posebno pa na Slov. Štajerskem, pač redki. **Jasno** je, da si je vsled tega pridobil popolno zaupanje našega ljudstva in da se je vsakomur priljubil. Bil je naslednik v nekaterih goraj popisanih lastnostih popolnoma nasprotnega, ravno vsled tega dne 25. sušča 1914 nenadno prestavljenega sodnika dr. Meschitzza, ob kojega spominu še nas danes obide nekaka groza. Ako bi bili vsi državni in javni uradniki taki kot je bil g. dr. Voitl, bi ne bilo slišati toliko pritožb, slovensko ljudstvo bi bilo zadovoljno. Na njegovo mesto je prišel deželnosodni svetnik g. dr. Watzulik, od katerega upamo, da bo vreden naslednik odhajajočega in da bo istotako vsaj v uradu posnemal lepe lastnosti svojega prednika, v katerem slučaju mu je zasigurano isto zaupanje in spoštovanje našega ljudstva, kakor ga je užival njegov prednik v uradu.

Ptuj. Kmetijska podružnica za ptujsko okolico je v odborovi seji dne 12. avgusta enoglasno sklenila protest proti nameravanemu rekviriranju svinj. V slučaju, da bi vlada to storila in bi se svinje s silo odvzemalo kakor govedo, naše vrlodelavno ženstvo ne bi imelo več veselja iskati po gozdovih in po cestnih jarkih krme za svinje. Letošnje koruze se naj posestnikom prepusti toliko, da je bodo imeli dovolj do nove letine za prehrano svojih ljudi in živine. Oblast se opozarja, da posestniki ptujskega okraja niso več v stanu oddajati sena, ker je bilo sena izredno malo ter je suša uničila skoro vso otavo. Ker že sedaj primanjkuje sena, se prosi vlado, naj od drugod preskrbi potrebno krmo za prehrano domače živine. Nadalje se odločno protestira proti postopanju žandarjev nasproti ubogim Haložanom, katerim po navodilu okrajnega glavarja kar na cestah odvzemajo težko pridobljena živila. Okrajni glavar Netoliczka naj tukaj napravi red.

Leskovec. Vsem častilec sv. Avgušlina se naznanja, da se letos obhaja avguštinska nedelja dne 2. septembra. Pri Sv. Avguštinu bo v soboto, dne 1. septembra, ob 10. uri popoldne sv. maša; popoldne ob šestih hrvatska pridiga in večernice. V nedeljo, dne 2. septembra, bodo sv. maše ob 6., 7., 9. in 11. uri popoldne.

Sv. Rok pri Smarju. Ob Rokovem je bilo tukaj mnogo romarjev iz vseh strani, prav posebno pa iz Prekmurja, Ormoža, Dravskega polja, Vojnika, Celja itd. in dne 15. ter 16. t. m. osobito iz Hrvatskega. Ravno pred poznim sv. opravilom je začelo blagodejno deževati in je zemljo vsaj za dober decimeter namočilo. Vse je Bogu za dež neizmerno hvaležno.

Trbovlje. Zadnje nedeljo, dne 19. t. m. je obhajal naš »Orel« svojo desetletnico. Slovesnost se je vršila v znamenju narodove sloge in za to jo smemo imenovati uprav sijajno in vrlemu »Orlu«, ki je vseh deset let držal svojo narodno zastavo visoko in neomadeževano, moramo čestitati na krasnem uspehu. Predpoldan se je vršila cerkvena slovesnost, pri kateri so »Orli« nastopili v kroju. V svojih molitvah so se spominjali za čast domovine padlih tovarišev. Propovedoval je naš mladinski voditelj prof. dr. Hohnjec. Popoldan ob 2. uri se je začela slavnost v prostorih Društvenega Doma. Otvoril je slavnost prof. dr. Hohnjec ter pozval vse navzoče, da dajo glasno izraza svojim čustvom napram presvitlemu cesarju, kojemu pozivu se je mnogostevilno občinstvo odzvalo z velikim navdušenjem. Na to je imel poslanec dr. Korošec govor v proslavo Orlove desetletnice. Zelo je ugajala burka »Ne kliči vraga!« Tudi srečolov, licitacija in posebno tamburanje je mnogo doprineslo k splošnemu radostnemu razpoloženju. Vrlemu Orlu in njegovemu velikemu prijatelju svetniku Časlu kličemo: Slava! Neustrašeno naprej!

Rečica. V graški bolnišnici je umrl tukajšnji posestnik Anton Rakun, star 54 let. Truplo so prepeljati v Rečico. N. p. v m.!

Št. Jurij ob Taboru. Umrla je g. Maksu Cukala soproga Neza, roj. Šlander, stara 32 let. — G. Karlu Kumer, po domače Pihelbirtu pa žena Terezija, 41 let stara. Smrt ne izbira, le pobira. Pokojnicama svetila večna luč!

Št. Pavel pri Preboldu. Kat. izobraž. društvo v Št. Pavlu pri Preboldu uljudno vabi na gledališko prireditev, ki se vrši v nedeljo dne 26. avg. po večernicah v prostorih Društvenega doma. — Spored: 1. Fabiola in Neza. Igra s petjem v starih dejanjih. 2. Oh, ta Polona! Burka v dveh dejanjih. Čisti dobiček za vdove in sirote.

Listnica uredništva.

Leitersberg pri Mariboru: Slovenski otrok spada v slovensko šolo! Nihče, posebno g. Berničnik Vas ne sme siliti, da bi dali otroka v nemško šolo. Če Vas ali koga drugega sili in nagovarja za nemško šolo, pa nam takoj poročajte. Pozdravljeno! — Sv. Barbara v Slov. goricah: Ker brez podpisa, roma v koš. — Zabukovje: Slame, ki jo rabite za kritje strehe, vam ni treba oddati. Da boste imeli mir pred rekvizicijo, dajte Vašo streho čimprej kriti. — Oplotnica: Najboljše sredstvo zoper gosence, ki so se let s povsod povile na zelju in repi v veliki množini, je pobiranje glazni in tresenje pepela. — Stoproce: Ker nam zelo primanjkuje prostora, tako dolgih opisov ne moremo priobčiti. Sicer pa smo o tem že poročali. — Dramlje: Pritožbe glede rekviriranja živine pošljite deželnemu odborniku g. dr. K. Verstovšeku v Mariboru, Wildenrain: rjeva ulica št. 6. Navesti morate natančne podatke. — Male Dole: Vaš dopis o umrli M. Špes je tako nepopoln, da ga ne moremo objaviti. Navesti morate župnijo, stan pokojnice itd. — F. G. Višnja vas: Takih navodil ne smemo priobčiti. — Urša Oevirk: Pojdite k županu, ki vam naj napravi novo prošnjo za podporo. Prošnjo naj naslovi na okrajno komisijo za družine vpoklicanih pri Vašem okrajnem glavarstvu. — Oplotnica: Popis županove nezgode žal ne moremo priobčiti, ker je zamera preosebna. Sicer pa se pripravljamo za večkratne dopise. Pozdrave! — Gornja Radgona: Hvala! Ostrine smo morali črtati. Prosimo večkrat kaj, da ste nam zdravi! — Mala Breza pri Sv. Rupertu: Napraviti morate novo prošnjo pri županstvu. Obč. pisar vam jo mora napraviti, čene, se pritožite na glavarstvo. — Janko Mlakar: Hvala! Priobčimo prihodnjič! Veseli nas narodna zavest slovenskih junakov! Živel! — Žrtve za domovino smo radi oblice drugega nujnega gradiva morali tokrat izpustiti. — Loka pri Z. M.: Pride prihodnjič.

Loterijske številke.

Gradec, dne 14. avgusta 1917. 80 8 55 83 38
Linc, dne 18. avgusta 1917. 35 15 33 34 16

MALA NAZNANILA.

Ena beseda stane 5 vinarjev, petivrstna 18 vin. Mrtvaška oznanila in zahvale vsaka petivrstna 24 v. Izjave in poslano 86 vinarjev. Za večkratno objavo zstena popust. Inzerati se sprejemajo le proti predplačilu. Zadnji čas za sprejemanje inzeratov terek opoldne.

Vinčar s 3 dobri delavskimi močmi se sprejme proti dobri plači pri K. Flik, Fram pri Mariboru. 681

Hiša, s 6 sobami, 4 kuhinje, 2 velika vrta, brajdami, hlevi in njivo prodaja posestnik sam: Studenci pri Mariboru, Deublerka ulica 5. 685

Kobila, kostanjeve barve, 16 pesti visoka, težka, krotka in ne plašljiva, zelo dobra za vožnjo in brez najmanjšega pogrčaka, se prodaja za 3000 K pri Matiju Obrar, Maribor, Fischergasse 9. 686

Sprejme se 14 letna deklica v večletno službo od siromašnih staršev k malemu posestvu v trgovino. Kunst, Ksindorf 48. p. Lipnica (Leibnitz), Štaj. 684

Na prodaj družinska hiša na kraju, kjer ni prahu, 2 sobi, 2 kuhinji, podstrešna soba, vrt, brajda. Cena 12.000 K Krčevine pri Mariboru št. 142. 688

Gospodinja za župnišče, se sprejme, stara okoli 40 let, zdravo, zanesljivo in pobožno, ki bi ne bila le kuharica, ampak porabna tudi za vsako kmetško delo. Posestvo okoli 15 do 16 oralov. Službo bi nastopila 1. septembra. Ponudbe pod „Kuharica v župnišče št. 674.“

Kupi se mala hišica z nekaj zemlje, pri kaki župni cerkvi v Sav. dolini, n. pr. v Petrovčah, Žalcu, Gotovljah, St. Petru ali Polzeli. Ponudbe pod Iro Rup, poštno-ležeče, Celje.

Družinska hiša v Žalcu pri Celju onozadstropna z vrtom, električno lučjo i. t. d. pripravna tudi za trgovino, v prav dobrem stanju, se po vrednosti prodaja. Poizvedbe: Celje, Roseggerring 7., II. nadstropje, desno. 677

Učenca iz poštene, krščanske hiše, ki bi imel veselje do čevljarstva, sprejme čevljarški mojster Franc Mikl, Maribor, Koroška cesta 34. 679

Kobila kostanjeve barve, 4. let stara, pripušena k šrebcu, se prodaja na Vilkomu št. 52, pri Sv. Marjeti ob Pesaiči. 682

Sodar

se sprejme. Plača za polovnjak 14 K, za štartnjak 24 K. Hambe, Gradec, Zeilergasse 24. 680

Sprejmejo se sodarski pomočniki za stalno delo v Zagrebu in Sisku. Plača po komadu ali na dan. Naslov: M. Lugarič i sinovi, Sisek, Hrvatsko. 654

3 dijaki se sprejmejo na celo ovrbo, polovico plače, polovico živeža, pri g. Završnik, Maribor, Francogasse 2. 655

Prodajalka želi stopiti v trgovino z mešanim blagom na deželi. Zmožna slovenskega in nemškega jezika. Naslov: M. prodajalka, Hoče, poštno-ležeče 664

Armadne ure zapestnice

natančno regulirane in reparirane.

Nikel ali jeklo K 25—, 30—, 35—; z radium svetlobno ploščo K 30—, 35— 40—; ure z vlačno zapestnico K 50—, 60—; 14 kar. zlate ure z vlačno zapestnico K 130—, 160—. 3 letno pismeno jamstvo. Pošilja se po povzetju. Zamenjava dovoljena, ali pa denar nazaj.

Prva tovarna ur Ivan Konrad,

c. in kr. dvorni dobavitelj v MOSTU št. 1461 (Brux), Češko. Glavni cenik zastoj in poštnino prost.

Vinčar, 3-4 delavske moči, se sprejme: Wienergraben 175, Maribor. 661

Dekle 15-17 let, staro (siroto) želi sprejeti posestnica brez otrok. Mora biti poštna in vsakega poljskega dela vajena. Če je delavna, dobi plačo, in če je do svoje smrti pri meni, postane tudi moja dedinja. Naslov: „Platinška roža“ posterestante Hoče pri Mariboru. 663

Proda se velika svinja, 2 leti stara. Se tudi lahko ima za plemenjaka. Proda se radi pomenjanja krme. Naslov: g. Mal. Koroška cesta 126, Maribor. 687

Predam, kostanjev in hrastov gozd v lepi legi. Vpraša se pismeno pri upravnistvu „Sl. Gospodarja“ pop „Gozd št. 667.“

Prilna služkinja, tudi begunka, se takoj sprejme v župnišču. P. Leskovec pri Ptuj. Plača po dogovoru. 666

Trezen ekonom,

ki se razume v kletarstvu, se sprejme pri Andrej Osset-u, p. Guštanj, Koroško. 622

Mlada krava z mlekom je na prodaj pri Sv. Miklavžu št. 29, pri Mariboru. 659

Večje kmetško posestvo

v mariborski okolici bi rad kupil. Ponudbe pod „Večposestvo št. 687 na upravnistvo Slov. Gosp.“

Mlad mož, vojašine prost, kmetijsko usposobljen, z nekaj tisoč kron premoženja v gotovini in realijah, želi priti h kakemu posestvu kot pomožna, delavna ali juridična moč. Znanje deželnih jezikov. Naslov: „Mladenič št. 332“ poštno-ležeče Krško na Kranjskem.

Gospodinja, zdrava in krepka, okoli 20 let stara, izučena v trgovini z mešanim blagom, popolnoma veča slovenskega in nemškega jezika, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom pri trgovcu Mihaelu Serne-u v Rušah (Pošta: Ruše, Štaj.) Vsa oskrba v hiši. Prednost imajo tiste, ki znajo tudi kuhati. Plača po dogovoru. Poštene gopd. naj se takoj oglase osebno, ali naj pošljejo spričevalo s fotografijo vred. 668

V najem se da lepo posestvo radi družinskih razmer v lepšem kraju, 16 oral njiv in travnikov, samo sladko seno, redi se lahko do 8 glav goveje živine. Se da takoj v najem na tri leta po dogovoru; mogoče še dalje. Oglasiti se je pri Francetu Zdolšek, Dobavec št. 16, pošta Ponikva ob južni železnici. 670

Dva dijaka spodnje gimnazije se sprejmejo na stanovanje; nekaj plačila, nekaj hrane. Kasinogasse 2, vrata 2. Maribor. 660

Štirileten fant se odda za svojega. Naslov: Krajnc Alojzija, Sp. Radvanje, Maribor. 662

12 leten fant se da za svojega. Naslov: Sprinik Magdalena, Navavas 20, Maribor. 659

Proda se hiša s 3 sobami in celo hišao opravo, kakor tudi svinjski hlev s svinjami, drvarnica, vrt že obdelovan, pri hiši se nahaja studenec. Okoli hiše so lepe trte. Natančneje pri Jožefu Schaler, Gornje Poljane št. 67. okraj Sl. Bistrica. 658

Malo posestvo njiva in vrt se prodaja. Naslov: Gornje Radvanje 82, Maribor. 658

Kmetje pozor!

V sedanjem času ko se pojavljajo nevarne bolezni pri svinjah, se priporoča, da si vsakdo takoj naroči že mnogo let priznani redilni in zdravilni prašek, katerega si naročite v zavrtkih po K 1.75 za 1/2 kg vsebine ter razpošilja po poštnem povzetju najmanj 6 zavrtkov Anton Zdolšek, Celje, Graška cesta št. 21. 657

Prodajo se 4 lepe kobile, 2 po 3 leta stare, 15 pesti visoke, 2 po 6 let stare 16 pesti visoke. Cene primerne nizke. Natančneje se izve pri: Josip Druškovič-u, trgovcu v Slovenjgradcu. 650

Dva bicikla prodaja Julijana Krajnc v Savcib, Sv. Tomaž pri Ormožu. 665

!Sodi!

V Ptuj imam na prodaj 20 komadov podolgatih sodov, vsak drži 20 polovnjakov. Ludmila Fürst, veleposestnica vinogradov v Ptuj. 620

Kupim vsako množino kostanjevega in orehovega lesa, tudi cele vagone, po najvišji dnevni ceni. Ponudbe je poslati na naslov: Josip Zalar, Sv. Duh — Loče. 612

Močan učencec se sprejme v misarsstvu Maribor, Kaiserstrasse št. 18. 667

GLAVNI ROMARSKI SHOD V RUŠAH PRI MARIBORU

se bo vršil, dne 8. in 9. septembra. Častilci ruške Matere Božje so vabljeni. Čč. gg. dušni pastirji so prošeni, da to razglasijo raz prižnic.

Zahvala

cenjenemu c. kr. avstr. vojaškemu vdovskemu in sirotinskemu skladu zavarovalni urad za Štajersko Gradec.

Moj na bojišču padli mož Karel Majcenič na Malni v mariborskem okraju je bil pri Vašem dobrodelnem podjetju zavarovan zoper vojno nevarnost.

Po priprostem dokazilu njegove smrti sem dobila danes pri Vašem okrajnem uradu v Mariboru zavarovano svoto **K 1000**— z besedami: En tisoč kron — popolnoma izplačano, zakar se najiskreneje zahvaljujem.

Maribor, dne 11. avgusta 1917.
Helena Majcenič i. r.

U 264/17
3

V imenu Njegovega Veličanstva Cesarja!
C. kr. okrajna sodnija v Šmanju, odd. III., je o obtožbi opravitelja državnega pravdnistva zoper Antona Inkreta zavoljo prestopka zavijanje cen v navzočnosti opravitelja državnega pravdnistva Alojza Vičar-ja, prostega obtoženca Antona Inkreta po danes dognani glavni razpravi po predlogu obtožitelja, naj se obtoženi kaznuje, razsodilo tako:

Anton Inkret, rojen v Grličah leta 1865 dne 4. junija, pristojen v Sv. Peter na Medvedovem selu, kat. oženjen kočar v Grličah

je kriv, da je dne 27./6. 1917 v Grličah prodal Jožefu Krumpaku 495 kg težko, brejo kravo za 2580 K, toroj kg žive teže po 5 K 21 v in je s tem zlorabljalje po vojnem stanju povzročene izredne razmere zahteval za neizogibne potrebšine očitno pretirano ceno.

S tem je zagrešil prestopke po § 20 št. 1 cesarske naredbe z dne 24./3. 1917 št. 131 drž. zak. in se obsoja

po § 2P št. 1. citovane cesarske naredbe v 4 (štiri) tedne zapora in po § 389 k pr. r. v povračilo stroškov kazenskega postopanja ter se mora razsodba po § 45 št. 2 citovane cesarske naredbe obelodaniti v časopisu „Slovenski Gospodar“ v Mariboru.

Šmarje, dne 6. avgusta 1917.
Serneč i. r. Rupnik i. r. 687

Poslano.

Ob dvanajsti uri!

ZAVAROVANJE VOJNEGA POSOJILA!

je najboljša in najugodnejša družinska- in starostna oskrb za vse sloje prebivalstva, za kapitaliste najboljše kapitalizovanje!

od K 500.— do K 4000.— brez zdravniškega preiskovanja, čez K 4000.— z zdravniško preiskavo.

Pojasnila daje zavarovalni oddelek za Štajersko c. kr. vojaškega vdovskega- in sirotinskega sklada, GRADEC, Franzensplatz 2, 3. nadstr., ali pri okrajnih uradih.

(Kiear. 29.)

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom prerape smrti naše nenadomestljive in nepozabne soproge, mamice, hčerke, sestre, oziroma svakinje in tete, gospe

Nežike Cukala,

izrekamo vsem našo najiskrenejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo veleč. duhovščini: g. kanonika Hribniku iz Braslovč, gosp. duh. svet. Zdolšek in g. kaplanu Potočniku iz Št. Jurja ob Taboru, gospodu župniku Grobelšek iz Gomilkega, gosp. župniku Končanu iz Št. Pavla pri Preb., obema gg. k. planoma iz Griž in Braslovč ter gosp. kaplanu Randigaj iz Teharja za častečo premstvo. — Prav posebno pa nas veže dolžnost, zahvaliti se gospodom pevcem za ubrane in silno tolažilne nagrobnice, ki so bile po svoji dovršenosti prava posebnost in hladilo našim žalostnim srcem. Najiskrenejšo zahvalo izrekamo tudi vsem darovateljem krasnih cvetk, ki jih je ranjka naša Nežika toliko ljubila, ter obilnih nagrobnih vencev. Tem in sploh vsem, ki so jo od blizu in daleč, celo iz Žalca, na nje zadnji poti v tako obilnem številu spremljali in delili našo bol z nami, bodi vam še enkrat najpriskrenejša zahvala in Bog naj vam povrne stotero, našo Nežiko, pa prosimo, ohranite v najblazjem spominu.

Št. Jurij ob Taboru, 21. avgusta 1917.

690 Globoko žalujoči ostali.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 %, od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne po-ložnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in posojilo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in sponzorirane prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe. Posojilnica brezplačno, stranka plača same kolik.

Mehanična popravilnica čevljev

Karl Jarčičev nasl. **J. Fritz,**

Maribor, Glavni trg št. 18,

ne popravlja samo Vaših čevljev, temveč jih predru-gači po priznanem načinu tako, da se od novih čevljev prav nič ne razločujejo. Podplati so iz pravih čvrstih usnjatih delov sestavljeni.

Dvojni podplati za gospode do št. 45 stanejo	K 8.-
za dame do št. 40	K 5.30
za dečke in deklice do št. 34	K 4.20
za otroke do št. 28	K 3.60
pete za gospode do št. 45 stanejo	K 1.80
za dame do št. 40	K 1.70
za dečke in deklice do št. 34	K 1.40
za otroke do št. 28	K 1.20

Vsa druga popravila po našem nizko nastavljenem ceniku. Naročila z dežele se sprejemajo ter sumprej izvršijo. Dnevno razpošiljanje po pošti. Me-sta, kjer se še bo sprejemalo čevlje v popravilo, se bodo v kratkem naznanila. 616

J. Fritz, Maribor, Glavni trg št. 18.

ŠE JE ČAS!

za zavarovanje

vojnega posojila!

Najboljša in najbolj ugodna oskrb

za družine in za starost

je za vse sloje prebivalstva zavarovanje voj-nega posojila.

Za kapitaliste najboljšo naložen kapital! Od 500 K do 4000 K brez zdravniške pre-izkave. Čez 4000 z zdravniško preiskavo.

Pojasnila daje

zavarovalni oddelek za Štajersko c. k. avstr. vdovskega in sirotinskega sklada, Gradec, Franzensplatz št. 2, II. nadstropje.

Okrajni urad v Mariboru v uradnem puslopu c. kr. okrajnega glavarstva, II. nadstropje, vrata št. 26.

Prijave se sprejemajo samo do 31. avgusta 1917. 651

Kmetje pozor!

Po nizki ceni odda Jožef Pfeifer, tovarnar v Hočah pri Mariboru: 1 stoječi motor na bencin, 2 mahalna kolesa 12 konj. sil, malo obrabljen K 3800; 1 stoječi motor na bencin, 1 mahalno kolo 12 konj. sil, malo obrabljen K 3600; 1 ležeči motor na ben-cin, 2 mahalni kolesi 3 konj. sil, malo obrabljen K 1600; 1 ležeči motor na bencin; 1 mahalno kolo 3 konj. sil, malo obrabljen K 1400; 1 ležeči motor na surovo olje 2 mahalni kolesi 8 konj. sil, celo malo obrabljen K 3000; 1 ležeči parni kotelj v dobrem stanju, s celo armaturo, 600 litrov, za 4 konj. sile K 400; 1 novi kosilni stroj z rezervnimi noži, 95 cm širok za enega konja ali vola K 500; 1 ročni sejalni stroj K 50. 632

Potovalni uradniki

in krajevni zastopniki se sprejmejo pod ugodnimi pogoji. Natančnejša pojasnila daje: Glavno zastopstvo, Maribor, Gosposka ul. 38.

Posestvo

30—100 oralov s pritklinami vred in pridelki se kupi. Pojasnila daje dr. R. Dunaj, XIII. Sampo-gasse 5. I. (Mosse 7)

Vino belo, rdeče in črno (Dalmatinsko)

od 56 litrov naprej razpošilja po povzetju

A. OSET p. Guštanj Koroško.

G. FRIDRIH, veletrgovec Ptuj

KUPUJE VINSKI KAMEN

po najvišji ceni.

Kostanjev, hrastov in jelšev les

za ekstrakcijo, debel od 8 cm naprej, močne veje in debela, tudi polena sveža ali suha, kupuje po vagonih po najvišjih cenah za takojšnje pošiljatev ali pa do konca leta 600

FRANC KUPNIK, Konjice.

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 3, sraven gostilne „k črnemu orlu“ se priporoča na obilen obisk. Odprto cel dan. Vstopnina 30 v, otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vseh bojišč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zanimivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride zopet, ker se vedno nove predstave.

Automatična mišnica

za podgane 5 K 80 v., za miši 4 K. V eni noči se us- lovi po 40 miši.

Nobeno vreme ne vpliva in se same uredijo. Lovilnica za kuhinjske žuželke „Rapid“ polovi na tisoče žuželk v eni noči, K 570. Lovilec muh „Nova“ K 280 kom. Povsod najboljši uspehi. Mnogo pohvalnih pisem. Se pošilja proti povzetju. Poština 80 vin. Razpošiljalnica Tintner, Dunaj III./72. Neulling-gasse št. 26. (1 Lenzl.)

Konjak.

Pri slabostih vsled starosti in te-žavah v želodcu je konjak očiščen (destilirán) iz starega vina že več stoletij znan kot najboljšo sredstvo za dolgo življenje in ojačenje. Pošiljajo se steklenice, ki vsebu-jejo 4 pollitre 12let starega konjaka franko za 48 kron. Sletnega konjaka, čudnodobro us-pevajoče sredstvo za vdrnjenje pri trganju v členkih 4 pol-litrsko steklenice 32 K.

Benedikt Hertl, veleposestnik, grad Golič pri Kon-jicah, Štajersko. (1 Kienn.)

Moštna esenca!

Izborno domačo pijačo si napravi vsak, ki si naroči v drožeriji Wolfram v Mariboru priznano moštno esenco. Iz ene steklenice moštne esence za 11 K lahko pripravite 150 litrov izborne domače pijače. Za pripravo te izvrstne in neškodljive do-mače pijače se je dobilo uradno dovo-ljenje. Dobiva se samo v medicinalni dro-žeriji **MAKS WOLFRAM,** Maribor, Gosposka ulica št. 33. 368

Specerijska in kolonijalna trgovina

Na **Ivan Ravnikar,** Na debelo! **Celje** Na drobno!

kupuje po najvišjih dnevnih cenah vsako množino pristne strdi, voska, kumne, janeža, vinskega kamna in suhih gob.

Hrastov in kostanjev les

v deblih in vejah od 10 cm. debelosti naprej kupi po najvišji ceni 678

Julij Žigan na Polzeli v Sav. dol.

Krapinske-Toplice lečijo protin, revmatizem išijas. Pojasnila in ceniki brezplačno.

Varčnost

na čeli črti znači vestnost meščana v vojnim času. Kdor rabi **LYSOFORM,** varčuje z močjo in zdravjem, da bo mo-gel prestatati nasledke gospodarske vojne. (6 Mosse).

VABILO na**redni občni zbor**

„Čevljarske zudruge na Ljubnem“,

registrirana zadruga s omejenim poročtvom,

ki se vrši dne 2. septembra 1917 na Ljubnem v zadrughih prostorih ob 2. uri popoldne.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje letn. računskega zaključka 1916.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Žičah,

registrir. zadruga z omejeno navezo,

ki se vrši dne 9. septembra 1917 ob 3. uri popoldne v posojilniški sobi v Žičah.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev rač. zaključka za l. 1916.
3. Volitev novega načelnika.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrughnikov.

Žiče, dne 12. avgusta 1917.

NAČELSTVO.

Vsem hmeljarjem!

Zveza avstrijskih hmeljarskih društev v Zatecu na Češkem je s pomočjo agrarne banke v Pragi in s pomočjo finančnega ministrstva ustanovila takozvani valorizacijski zavod, kateri naj zabrani, da bi se hmelj ne prodajal pod pridelovalno ceno. Južnoštajersko hmeljarsko društvo v Žalcu je tudi pristopilo k navedenemu zavodu in skliče v pojasnilo cele zadeve za nedeljo, dne 26. avgusta 1917 popoldne shod južnoštajerskih hmeljarjev, ki se bo vršil v občinski pisarni v Žalcu.

K mnogoštevilni udeležbi vabi vse hmeljarje vodstvo južnoštajerskega hmeljarskega društva.

Hiša se odda v najem.

Na Ptujski gori (najbližja železniška postaja Sterntal) z vsakdanjo voznopostno zvezo se odda v najem hiša v lepi solnčni legi z dvema sobama, kuhinjo, podstrešjem, zelenjadnim vrtom etc. od 1. septembra 1917 naprej pod ugodnimi pogoji.

Povprašati je v upravništvu »Straže« oziroma »Slov. Gospodarja št. 683.«

V živahnem spodnještaj. trgu se odda takoj v najem

gostilna.

Vpraša naj se pod »M. S. 1917« na upravništvu Slov. Gospodarja pod »Gostilna št. 673.«

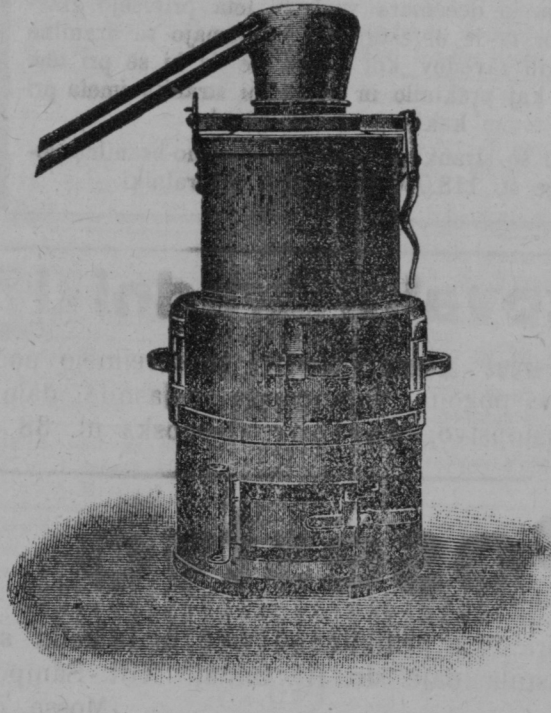
Češplje in slive**kakor tudi jaboika**

kupuje po dnevni ceni gospod Ivo Čater, Celje. Dostavi sam sode ter izplača pri prevzetju blaga.

Zaloga in zastopstvo različnih poljedeljskih strojev

**Ivan Hajny, Maribor o. Dr.
Kokošinekova ul. št. 32.**

priporoča cenjenim posestnikom prve vrste močno pocinkane brzoparilnike kakor tudi železne kotle s pečjo v različnih velikostih.

Zaradi pomanjkanja blaga se priporoča **k najni naročbi**, ker se bodo pozneje stroji **težje dobili** in bodo gotovo **višje cene**.

Priporočam tudi kotle z dobro izkušeno pripravo za žganje žgati kakor slika kaže, slamoreznice, vitelne prve vrste šivalne stroje in tudi druge različne poljedeljske stroje.

Na dopise in vprašanja se točno odgovarja.

RAZGLAS.

Na okrajni cesti Poljčane - Majšperg ležeči most. lesena konstrukcija, (takozv. most iz neotesanih brun), s srednjo soho, event. z železnimi nosači, se mora na novo zgraditi. Tozadevna oddajna razprava se vrši v torek dne 28. avgusta 1917 predpoldne od 11. do 12. ure v pisarni okrajnega zastopa v Slov. Bistrici, kjer so tudi načrti in dražbeni pogoji ob delavnikih med uradnimi urami v splošni vpogled. Kolikovane ponudbe z 10% vadija se morajo do dneva ali na dan dražbe vložiti pri tukajšnjem uradu.

Slov. Bistrica, dne 14. avgusta 1917.

Za okrajni zastop:

VLADNI KOMISAR.**Vinski kamen**

kupuje po najvišji ceni
veletrgovina ED. SUPPANZ,
Pristova, Štajersko.

Kupim

BUKOVO OGLJE in DRVA

od enega vagona kg 10000 naprej.

Prosim punudbe. Plačilo naprej.

Jakob Tavčer,

trgovec z ogljem in drvami.

Trst, Via S. Zaccaria 3.**Hiša se odda v najem.**

Na Ptujski gori (najbližja železniška postaja Sterntal) z vsakdanjo voznopostno zvezo se odda v najem hiša v lepi solnčni legi z dvema sobama, kuhinjo, podstrešjem, zelenjadnim vrtom etc. od 1. septembra 1917 naprej pod ugodnimi pogoji.

Povprašati je v upravništvu »Straže« oziroma »Slov. Gospodarja št. 683.«

V živahnem spodnještaj. trgu se odda takoj v najem

gostilna.

Vpraša naj se pod »M. S. 1917« na upravništvu Slov. Gospodarja pod »Gostilna št. 673.«

Češplje in slive**kakor tudi jaboika**

kupuje po dnevni ceni gospod Ivo Čater, Celje. Dostavi sam sode ter izplača pri prevzetju blaga.

†

Bolestno užaloščeni dajemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskreno ljubljená soproga, hčérka, mama, sestra oziroma svakinja, gospa

Nežika Cukala

dne 16. avgusta ob 3. uri zjutraj po kratki bolezni v starosti 34 let, prevadena s svetimi zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala.

Truplo drage rajne se je prepejalo dne 18. t. m. ob 11. uri dopoldan iz celjske bolnišnice k večnemu počitku k Sv. Štefanu na Gomilskem.

Pogreb nepozabljene pokojnice se je vršil isti dan ob 3 uri popoldan na gomilsko pokopališče.

Maša zadušnica se je brala v ponedeljek, dne 20. t. m. ob 7. uri zjutraj v župni cerkvi pri Sv. Juriju ob Taboru.

Blag ji spomin!

Sv. Jurij ob Taboru — Grajska vas — Gomilsko, dne 20. avgusta 1917.

Žalujoči ostali.

†

Globoko potrti in udani v voljo nebeškega Očeta naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubi sin oziroma brat, svak in stric

MAKS VODENIK,

desetnik pri nekem poljskem topničarskem polku, odlikovan s srebrno kolajno I. in II. razreda in s Karlovim križcem,

v nedeljo, dne 12. avgusta, 1917 zadet od laške granate, v 22. letu svoje starosti padel junaške smrti za domovino.

Priporočamo ljubega rajnega v pobožno molitev in spomin!

Spod. Poljčane,
dne 18. avgusta 1917.

Žalujoča rodbina Vodenik.